

TRAJEN SPOMIN

Jutri bo preteklo enajst let od smrti enega največjih slovenskih revolucionarjev BORISA KIDRIČA.

V letu, ko proslavljamo pomembne jubileje kot so 20. obletnica kočevskega zbora, 20. obletnica AVNOJ, v letu kongresov naših revolucionarnih političnih organizacij, se vpleta tudi boleča obletnica smrti človeka, ki je vse svoje življenje posvetil revolucionarni borbi, izgradnji ljudske oblasti, razvoju delavskega in družbenega upravljanja, človeka, ki je bil steber izgradne socialistične ekonomske baze.

Boris Kidrič, junak revolucije in socialistične izgradnje je s svojimi deli ostal in bo še vnaprej del naših prizadevanj, naše nagle rasti. Boris Kidrič je bil in ostane simbol predanosti, delavnosti, revolucionarne doslednosti in tvornega duha.

Za trenutek prekinimo naše vznešeno in praznično občutje v letu radostnih in vzpodbudnih jubilejev in se globoko priklonimo spominu enega največjih sinov našega ljudstva.

BRILJSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

PRESEDNICA SOCIALNO-ZDRAVSTVENEGA ZBORA ZVEZNE SKUPŠČINE OLGA VRABIČEVA:

NOVI POKOJNINSKI SISTEM

JE KORENITA REFORMA STAREGA SISTEMA

Na posvetovanju, ki ga je v ponedeljek sklical okrajni odbor SZDL v Celju, je predsednica socialno zdravstvenega zbora Zvezne skupščine Olga Vrabičeva pojasnila vrsto vprašanj, ki so jih v zvezi z novim pokojninskim sistemom zastavili državljani.

Kakor je mogoče sklepati po vprašanjih, je osnutek novega pokojninskega sistema živo zainteresiral državljane, saj navsezadnje tako ali drugače posega v njihovo življenjsko eksistenco. Pri tem pa seveda ni šlo zgolj za postavljanje vprašanj, kolikor tudi za določene predloge in sugestije, ki naj bi dopolnile in spopolnile sedanje teze.

Po obrazložitvah Olge Vrabičeve bo pomenil novi pokojninski sistem predvsem korenito reformo dosedanjega sistema ne samo v smislu usklajevanja z danim družbeno ekonomskim razvojem, pač pa tudi v smislu izboljšanja obstoječega pokojninskega zavarovanja. Zato je upoštevati zlasti tista osnovna izhodišča, ki jih podčrtujejo tudi teze, a te so v določanju pokojnin po sistemu delitve dohodka ter njihovem usklajevanju z življenjskimi stroški. Da bi namreč ohranili realno vrednost pokojnin, se bodo te valorizirale, in sicer tako, da se bodo vse pokojnine povečale za določen odstotek, kadar bo porast življenjskih stroškov presegel odstotek, ki ga določa zakon. Sredstva za to bi zagotavljali tako, da bi izločili del prispevkov v namensko valorizacijsko rezervno skladov pokojninskega zavarovanja.

Ena izmed pozitivnih značilnosti novega sistema je tako imenovana beneficirana pokojninska doba, ki bo po predpisih Zvezne ljudske skupščine veljala za posebno težka in zdravju škodljiva delovna mesta; zavarovanci ki na takšnih mestih delajo, a dela zaradi težkih okoliščin ne bi mogli več uspešno opravljati, bodo pridobili pravico do pokojnine z zmanjšano delovno dobo.

Novi pokojninski sistem bo uvedel tudi razširjeno zavarovanje, s katerim si bodo lahko zavarovanci glede na višino vlaganij pridobili še ustrezne pravice od tistih, ki so jim v pokojninskem zavarovanju že zagotovljene. Prav tako je pomembna uvedba pokojninskega zavarovanja obrtnikov in drugih samostojnih poklicev (trgovci, gostilničarji i. dr.); izjemna pokojnina za udeležence narodnoosvobodilne vojne. Tu bodo sicer veljala določila iz sedanjega zakona, vendar pa bo nujno urediti vprašanje zlasti tistih borcev, ki nimajo dovolj dolgega delovnega staža.

V novem sistemu bo ustrezno rešiti tudi problem minimalnih pokojnin, pri čemer naj bi družbeno politične skupnosti v okviru republik določile dodatne prejemke.

S predvidenim sistemom je povezano nadalje vprašanje podaljšane delovne dobe. Vendar pa te po besedah

Olge Vrabičeve ne gre pojmovati kot kategorični imperativ. Pri tem namreč ni nujno, da zavarovanec doseže polno delovno dobo in s tem polno pokojnino, pač pa je važna predvsem višina osebnega dohodka, ki bo veljala za pokojninsko osnovo. Statistični podatki tudi kažejo, da je bilo 1961. leta upokojeno 46 odstotkov moških med 58. in 60. letom starosti z več kot 35-letno delovno dobo.

Za razliko od obstoječih zakonskih predpisov naj bi novi sistem močneje uveljavil enotne osnove zavarovanja oziroma opustitev regresivne lestvice in plafonskih razredov za vse pokojnine. S tem bi bilo dejansko tudi v pokojninskem sistemu realizirano načelo nagrajevanja po delu. Osnove bi določali v mejah razponov osebnih dohodkov, ti pa bi bili določeni v lestvici osnov zavarovanja, s čimer bodo odpravljene kvalifikacijske kategorije, ki so doslej zmanjševale pokojnine glede na osebni dohodek.

Kar zadeva vprašanje prevedbe sedanjih pokojnin na novi sistem, bo ta terjala posebno pozornost. Predvsem bo treba ločeno obravnavati pokojnine, ki so bile določene po osebnem dohodku po 1. januarju 1958, in pokojnine, ki so bile določene po različnih osnovah in merilih po predpisih, veljavnih pred letom 1958. Prav tako

Tovarišica Olga Vrabičeva

Delavske univerze

NIMAJO UREJENIH POGOJEV

Na razširjeni seji komisije za politično in idejno vzgojno delo pri okrajnem odboru Socialistične zveze v Celju so razpravljali o nekaterih problemih dela delavskih univerz. Zbrali so nekaj zanimivih ugotovitev.

V okraju imamo enajst delavskih univerz, vendar večina nima primernih pogojev za delo. Čeprav je razumljivo, da so različne razvite delavske univerze odraz različnih potreb v občinah, pa bi bilo vendarle prav, če bi bile te institucije primerne usposobljene. To je edini način, da odpravimo včasih zelo improvizirano izobraževanje odraslih.

Nedvomno je najbolj boleč problem delavskih univerz velika fluktuacija. Le-ta je posledica velikih obremenitev in nejasnega položaja delavskih univerz. Zavoljo vsega tega večina univerz tudi nima strokovno usposobljenih kadrov, ki bi

lahko zagotovili zares kvalificirano delo na teh zavodih.

Mislimo, da bi bilo zatorej prav, če bi delavskim univerzam posvetili več pozornosti tudi v sedemletnih razvojih.

ZA DAN MLADOSTI V BREZICAH

Brežiški občinski komite Zveze mladine pripravlja pester program prireditve ob letošnjem praznovanju Dneva mladosti. Največ pozornosti nedvomno zasluži že tradicionalno srečanje mladine pod geslom »bratstva in enotnosti«, ki so ga letos pripravili že tretjič. Tokrat se bodo zbrali mladi ljudje iz Sevnice, Krškega, Samobora, Zaprrešča, Klanjca in Brezic. Za to srečanje so pripravili celo vrsto zanimivih prireditve.

zlasti v naši republici obstoje pogoji, da bi letošnje pokojnine prevedli na novi sistem še v tem letu.

Predsednica socialno zdravstvenega zbora Zvezne skupščine Olga Vrabičeva je naposled govorila še o invalidskih upokojencih, o honorarnih zaposlitvah, katerih dohodek ne more biti štet v osnovo pokojninskega zavarovanja, kakor tudi o postopku dokazovanja delovne dobe s pričami, ki ga bo poostrižiti, da ne bi morda celo neupravičeno obremenjevali skladov socialnega zavarovanja in drugem.

Bitka za vsako poglavje

ŠMARSKI STATUT SPREJET

Po večtedenski razpravi med občani je v tork skupščina občine Šmarje pri Jelšah sprejela svoj statut. Na ločenih sejah sta oba zbora še vse dopolnje živahno razpravljala o posameznih poglavjih statutarnega predloga, da že dolgo ne pomnijo take razprave. Odborniki so dopolnili določila o odnosu do zasebne obrti, podkrepili potrebo po razvoju terciarnih dejavnosti, se zavzeli za boljše obveščanje in večje obveznosti občine do pravilnega obveščanja občanov, zlasti še načinov tega, terjali pospeševanje mlečnih šolskih kuhinj.

DELOVNE AKCIJE JE TREBA SKRIBNO PRIPRAVITI

Na podlagi sklepov zadnjega plenuma okrajnega odbora SZDL, ki je obravnaval nekatera vsebinska in organizacijsko-kadrovska vprašanja dela v teh organizacijah, so na seji s predsedniki organizacijskokadrovskih komisij dogovorili, da bodo izvedli analizo aktivnosti članov občinskih odborov in njihovih komisij. Se posebej skrbno bodo pregledali dejavnost predsednikov krajevnih organizacij Socialistične zveze, to pa zato, da bodo za prihodnje volitve res izbrali kandidate, ki sodijo med najbolj spoštovane in delavne občane določenega območja. Te spremembe pa bo treba seveda skrbno pripraviti, kajti ne bilo bi prav, če bi zdaj izmenjali vsa vodstva krajevnih organizacij. To bi bilo še tembolj nepravilno zato, ker je bilo že ob zadnjih konferencah v vodstva izvoljenih okrog 60 odstotkov novih kadrov.

Te dni bodo tam, kjer tega še niso storili, imenovali pri krajevnih in občinskih odborih organizacij Socialistične zveze štabe delovnih akcij. Pripravili pa bodo tudi programe prostovoljnega dela, na podlagi katerih naj bi delovne akcije organiziraneje potekale.

VEČ POZORNOSTI CELJSKEMU PLANINSKEMU DRUŠTVU

V tork zvečer je celjsko planinsko društvo podajalo obračun enoletnega dela. To je bil uspešen pregled tihga in požrtvovalnega dela, kateremu bi morale dati ustrezno pozornost tudi družbene in politične organizacije celjske občine. Zal, pa je tudi ta zbor, kot že nešteto podobnih, ostal brez navzočnosti njihovih predstavnikov.

Osrednje poročilo o delu, nalogah in problemih društva je podal njegov predsednik Dušan Gradišnik. Njegova izvajanja so dopolnili še predsedniki komisij in seveda zanimiva razprava. Več o zboru in delu celjskega planinskega društva bomo poročali v prihodnji številki.

V PODZEMLJE ...

V današnji številki na 10. strani objavljamo zanimivo reportažo o tem kako so dolenski jamarji nedavno raziskali Studeno jamo blizu Kostanjevice na Dolenskem. Z njimi je bil tudi naš reporter.

Pomembno športno zasedanje v Celju

V soboto in nedeljo je bila v Celju (hotel Clea) seja članov izvršnega odbora Hokejske zveze in kotalkarske zveze Jugoslavije. Od ločitve tega najvišjega športnega foruma v državi za te športe da zaseda v Celju ni bila slučajna. S tem je namreč tudi Hokejska zveza Jugoslavije hotela dati svojim celjskim športnim delavcem priznanje za njihovo delo, zlasti pa za prizadevanja pri gradnji umetnega drsališča.

Na seji so govorili o sistemu dela in tekmovalni, sprejeli koledar prvenstvenih tekem zvezne lige in podobno. V razpravi so sprejeli priporočilo, da bi bilo prav, če bi se Hokejska zveza osamosvojila. Končno so imenovali tudi osrednji odbor za pripravo svetovnega prvenstva v hokeju na ledu 1966. leta v Ljubljani, na Jesenicah in Celju.

Za udeležence pomembnega zasedanja je predsedstvo celjske občinske skupščine pripravilo sprejem, na katerem je goste — hokejske športne delavce iz vse države pozdravil tajnik celjske občinske skupščine, Bojan Volk.

PLENUM SZDL O VARSTVU OTROK

Pred dnevi je bil v Velenju razširjeni plenum občinskega odbora Socialistične zveze, ki je obravnaval varstvo, prehrano in vzgojo šolskih in predšolskih otrok. Poudarili so, da bi morale srb za razvoj otroškega varstva prevzeti krajevne skupnosti, ki bi naj skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami izdelale program razvoja tega varstva in v okviru takega programa določile prioritete in perspektivne naloge. Programe razvoja otroškega varstva bi naj predložili občinskim skupščinam in delovnim organizacijam. Poleg tega so priporočili šolam, naj proučijo možnosti za uvedbo organiziranega varstva šoloobveznih otrok iz nižjih razredov, predvsem tistih, ki imajo zaposlene starše.

OD 9. DO 19. APRILA

Približno do 18. aprila vseskozi nestalo s pogostimi padavinami in ohladitvami. Okrog 18. aprila pričakujemo lahko celo suho do ušnje. Po 18. aprila vsaj 3 do 4 dni lepo in prva hladno vreme z jutranjo slano.

V DANASJNI ŠTEVILKI:

- Končno cesta Rimske Toplice—Zidani most
- V kmetijstvu — pereči problemi
- Kako je z gradnjo montažnih blokov
- Kritični zapis o predstavi: Sem pa tja...
- Jubilej celjskega komornega zbora
- Preskrba z zelenjavo v Celju
- V čudovitem podzemlju
- Po 45. letih našel mater
- Kulturna ustanova — komunalno podjetje

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

- Radovedna malha
- Beseda občanov
- Tragedija nezakonske matere

CELJE, 10. APRILA 1964

St. 14 Cena 20 Leto XVI.

Glavni urednik TONE MASLO
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Casopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-23.
Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Inozemstvo 2400. V prodaji 20 din.

PRVA REPUBLIŠKA KONFERENCA ZVEZE MLADINE SLOVENIJE

Predloge podkrepiti z dokazi

Pretekli teden — v petek in soboto — je bila v Ljubljani prva republiška konferenca Zveze mladine Slovenije. Na tem pomembnem razgovoru se je zbralo nad dvesto mladih ljudi, ki so v svojih tehtnih in aktualnih razpravah govorili o mnogih perečih problemih iz našega življenja. Kako je konferenca uspela, najlaže razberemo iz besed tovarišice Vide Tomšič, predsednice glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Tovarišica Vida Tomšič je med drugim mladim ljudem povedala tudi tole:

Mladi ljudje včasih preneogokrat probleme samo »ugotavljajo«. To pa ni prav. Njihove razprave se ne bi smele ustaviti ob stavku »odgovorni pa naj zadevo rešijo«. Tudi mladi ljudje bi morali namreč postati soodgovorni za reševanje takih učlemov.

Tovarišica Vida Tomšičeva je nato govorila o vlogi mladih ljudi v našem družbenem življenju. Poudarila je tole: mladino danes pogostokrat vabijo na najrazličnejše organe, da bi v njih sodelovala in povedala svoje predloge. Vendar se primeri, da včasih mnenje mladih ljudi ni upoštevano. Pa kljub temu ne bi bilo prav, če

bi mladina zavoljo tega samo jadikovala. Mnogo bolje bi storili, če bi te svoje predloge dobro argumentirali. Danes namreč nikogar ne poslušajo več, če ni svojih misli podkrepil z dokazi. Res je, da nam za take vrste predlogov včasih manjka objektivnih, ekonomsko utemeljenih analiz, zato bi se tudi mladi ljudje morali boriti zanje. Pa še nekaj: mladi ljudje mnogokrat kritizirajo sistem samoupravljanja, namesto, da bi se prav v tem

sistemu borili za odstranjanje napak in slabosti. Jasno je namreč, da so stvarne rešitve možne samo z aktivnim sodelovanjem v organih delavskega in družbenega upravljanja.

Zanimiva je bila tudi misel o problemih »mladih« in »starih«. Tovarišica Vida Tomšič je o tem dejala, da se naša družba ne deli po starosti in mladosti, temveč po tem, kakšna stališča kdo zastopa. Delo naj bo merilo človekove uveljavitve.

V DOBRNI DOM

DRUŽBENIH ORGANIZACIJ

Nekdanje šolsko poslopje so preuredili v Dom družbenih organizacij

Družbeno politične organizacije v Dobrni so dobile v soboto svoj dom v prostorih stare šole, ki jo je adaptiral zavod za upravljanje nepremičnin iz Celja.

Z adaptacijo so pričeli lani decembra in so zanj porabili nad 3 milijone dinarjev. Obnovili so streho, vodovodne ter električne inštalacije in preuredili ogromne stare učilnice v prijetne pisarne. V pritličju bodo prostori turističnega društva, Zveze borcev ter dvorana, kjer bodo lahko prirejali razne sestanke, zbornice občanov in tudi kulturno zabavne prireditve. V prvem nadstropju pa bodo prostori krajevnega urada, SZDL ter poročna soba. Ko pa se bodo izselile stranke, ki sedaj tam stanujejo, bodo v teh prostorih uredili mladinski klub.

Ta akcija zavoda za upravo nepremičnin Celje je vredna pohvale, ker so s tem omogočili ugodnejše pogoje

dela vsem dobrnim družbeno političnim organizacijam, ki do sedaj niso imele svojih prostorov. Izkoristili so prostore v stari šoli, ki so prazni propadali, obenem pa uredili tudi zunanji videz poslopja, ki do sedaj ni dajalo lepega videza s svojo neurejeno zunanostjo v turističnem kraju.

-jz.

OKRAJNA SKUPŠČINA ZVEZE TABORNIKOV CELJE

MED ŠOLARJI PREMALO TABORNIKOV

V nedeljo dopoldne je bila v Celju okrajna skupščina zveze tabornikov okraja Celje. V veliko zadovoljstvo delegatov so se skupščine udeležili tudi nekateri ugledni gosti, med njimi tovarišica Olga Vračič. Skupščina je bila izrazito delovna, razprava pa zelo plodna in vzpodbudna za nadaljnje delo.

Poročila in razprava so zajele tri bistvena vprašanja: idejno-vzgojno delo, razširitev in akcijski delovni program.

Taborniška organizacija razvija s svojim delovnim programom mladinski turizem, istočasno tudi vzgaja mladino. Vse prepogosto pa, kot je pokazala razprava, nekateri funkcionarji jemljejo to vzgojo togo in enostransko. Lepo je, vzgajati mladino na partizanskih tradicijah, toda enako močan faktor mora biti tudi revolucija.

Z ZBORA OBČANOV NA VRANSKEM

ODSLEJ

PISMENI ODGOVORI

na konstruktivne pripombe občanov

Zbor je sklical v zvezi s sprejemom občinskega statuta in z ustanovitvijo krajevnih skupnosti občinske skupščine Zalec. Zbor je bil dobro pripravljen; udeležili so se ga med drugimi zastopniki skoro vseh ustanov in organizacij.

Potem, ko je član občinskega odbora SZDL iz Zaleca pojasnil osnutek občinskega statuta, so občani razpravljali o nekaterih težavah okoli gozdnih poti in cest, dimnikarskih uslug, pomoči pri organizaciji požarnovarnostne službe in šolskega obiska učencev iz hribovitih predelov.

Prav posebno ugodno pa je zbor sprejel sklep občinske skupščine, ki bo odslej pismeno odgovarjala na vse konstruktivne pripombe in predloge občanov na zborih volivcev. V posameznih primerih je občina uspešno intervenirala že prej, ko je poslala na lice mesta svoje komisije, in tudi sicer stala z nasveti svojim občanom ob strani. Pobudno delo občinske skupščine so navzoči z zadovoljstvom potrdili.

M. C.

NEZAINTERESIRANOST

V SENTJURJU SE JE POSVETOVALA NJA O ŠTIPENDIRANJU UDELEŽILA LE ENA GOSPODARSKA ORGANIZACIJA

V ponedeljek je bilo v Sentjurju pri Celju posvetovanje o štipendiranju, ki ga je organiziral občinski odbor SZDL. Na posvetovanju so sodelovali predstavniki družbeno-političnih organizacij, kluba šentjurskih študentov in občinske skupščine. Vabljeni so bili tudi predsedniki gospodarskih organizacij, žal pa se je vabilu odzval le »Alpos«.

Ta pasivnost gospodarskih organizacij pri obravnavanju problematike štipendiranja je tembolj zaskrbljujoča zaradi dejstva, da odpade 77,5 % na gospodarske organizacije. Tudi kontaktiranje med štipendisti in štipenditorji je slabo; največkrat samo slučajno.

Na posvetovanju je bila poudarjena potreba po koordinaciji politike štipendiranja med občinsko skupščino in gospodarskimi organizacijami. Sprejet je bil tudi sklep, da se predlaga občinski skupščini naj na eni izmed prihodnjih sej obravnava problematiko štipendiranja in naj da vsem gospodarskim organizacijam priporočilo za boljše delo na tem področju. Nadalje je bil sprejet sklep, da se predlaga občinski komisiji za štipendije, naj na prvi seji razpravlja o višini štipendij ter naj v okviru možnosti tudi reši najbolj kritične primere.

Za boljšo obveščenenost

V ŽALSKI KOMUNI

Pretekli petek je bilo v Zalcu posvetovanje z dopisniki »Radia Celje« in »Celjskega tednika«. Do posveta je prišlo na pobudo obeh informacijskih sredstev na eni ter političnih organizacij žalske občine na drugi strani. Poleg 14 dopisnikov iz žalske občine so se posveta udeležili: predsednik občinske skupščine tovariš DELAK, predsednik SZDL tovariš CERJAK in sekretar SZDL tovariš JAN.

Posvet je bil izredno koristen, saj so dopisniki za obe redakciji poleg nekaterih strokovnih navodil v razgovoru z vodilnimi tovariši v občini lahko ugotovili o čem naj bi občani žalske komune bili v prvi vrsti informirani.

Na posvetu je bilo nadalje sklenjeno še to, da bo pri občinskem odboru SZDL delala posebna komisija za informiranje, ki bo tesno sodelovala z redakcijama tednika in radia, hkrati pa skrbela tudi za ostale oblike informiranja občanov. Komisija bo hkrati ocenjevala tudi delež, ki ga pri informiranju in vzgoji občano prispevata »Celjski tednik« in »Radio Celje«, zlasti pa tednik, ki je v letošnjem letu deloma financiran s strani občin, torej tudi žalske.

Med posvetovanjem z dopisniki v Zalcu. Upajmo, da bomo take razgovore kmalu priredili tudi v drugih občinah.

POGLED PO SVETU

MARJAN RAVNIKAR

Vojni in politični preobrat v Braziliji je presenetil večino ljudi, ki spremljajo življenje in dogodke po svetu. Neupravičeni optimizem pred pučem v tej veliki latinsko ameriški državi jih je zavedel. Pomanjkanje realizma pa jim je vzelo možnosti presoje, ki bi stanje prikazalo resnično in ki ne bi podcenjevalo nasprotstva in s tem tudi nasprotnike napredka.

Gouartovo omahovanje in njegova večna izbira srednje poti je dala reakciji možnost organizirane akcije. Ko je končno uvidel kam pelje neodločnost in ko je to hotel popraviti in vendar enkrat odločno ukrepati, je bilo že prepozno. Kmetje, ki so dobili dekret o zemlji in ogromne množice delavcev, ki še niso bili organizirani in svoje vrste niso utegnili pravočasno povezati v močno silo, ki bi se edina lahko uspešno uprla. Desničarski elementi, ki so imeli tudi močno moralno oporo v ZDA, so znali bolje izkoristiti situacijo in šli v ofenzivo. Gouart, ki se sicer ni odrekel predsedništva, je zapustil deželo in obenem prepustil reakciji, da se izživlja nad njegovimi simpatizerji in sploh nad naprednimi elementi. Zaporji so baje polni in navdušenje, ki je zavladalo v ZDA pa veliko. Sigurno je to, kar se je zgodilo v Braziliji, ogromna podpora Jonsonu in njegovim konceptom demokracije. Volitve, ki so pred ZDA, so se z dogodki v Braziliji močno obrnile v smer reakcionarnih elementov.

Iz optimizma, ki je bil nerealen, se sedaj prehaja v pretirani pesimizem. Res je, da so napredne sile v Braziliji zamudile priliko, da bi končno odločno usmerile svojo moč k napredku. Toda samo zamudile. Milijonske množice ljudi so sicer bile izigrane, vendar brez žrtve, kaže se ne da priti do boljšega življenja. Pristisk, ki ga izvaja nova garnitura z Brancom na čelu bo še bolj očitno prikazal ljudem kaj so izgubili in zamudili. Ko bo napaka odstranjena in množice organizirane, ne bi bil rad v bližnji sedanje vlade. Zgodovina ne pozna poraza, kadar koli je ljudstvo odločilo, da bo samo sebi krojilo usodo. Brazilsko ljudstvo pa sedaj ve, kaj hoče, in kaj mora storiti za resnično osvoboditev.

V prejšnjem tednu smo bili priča še enemu važnemu dogodku. CK KP Sovjetske zveze je odločil kočati polemiko s kitajskim vodstvom na način, ki ga oni niso hoteli sprejeti. Vsi apelji, ki so prihajali že dve leti iz Moskve, naj se perilo ne pere pred sosedi, so bili zaman. Provokacije s strani Mao Tse Tungja so prešle vsako mero in škodovala svetovnemu proletariatu. To kar pišejo in govorijo kitajski voditelji je nevarno za svetovni mir in v resnici koristi samo sovražnikom socializma. Če je temu tako in tako je — je bila dolžnost CK KP SZ, da jasno in odločno pove kaj je črno in kaj je belo. Res ni lahko pred vsem svetom povedati, da je vodstvo 700 milijonskega naroda, ki se smatra povrh vsega še za edino leninsko vodstvo, postalo zavora enotnosti v svetovnem merilu; da so oni tisti, ki v današnji situaciji koristijo mahinacijam kapitalizma, ne pa Moskva, da je škoda, ki jo delajo s propagando, ogromna in težko popravljiva itd. itd. Ne glede na vzroke, ki so pripeljali kitajsko vodstvo do njihovega početja in ki so toliko subjektivne kot objektivne prirode, je bilo nujno povedati kar je CK KP SZ preko Suslova tudi povedal. Vsak kompromis bi napravil veliko več škode. Če nekdo v današnjem času propagira svetovno vojno in istočasno trdi, da s tem utrjuje socializem, se mu kljub častitljivi revolucionarni zgodovini pač mora povedati, da je diletant na svetovni politični areni. Kitajski ultranacionalizem pa je več kot diletantski. Tudi v tem primeru bo brez dvoma prej ali slej kitajsko ljudstvo samo odločalo o tem, kaj je zanj koristno in kaj ni koristno.

Iz Štor

Pretekli petek je bil v Zelezarni Store sestanek osnovne organizacije Zveze komunistov, katera ima vključene člane, ki so zaposleni v strokovnih in administrativnih službah podjetja. Razpravljali so o vlogi komunistov v gospodarski organizaciji, novi analitični oceni delovnih mest, predlogu statuta podjetja, ideološkem izobraževanju članov, razširitvi glasila »Komunisti« in o sprejemu novih članov Zveze komunistov.

J. M.

Pripravljamo več zanimivih analiz

PRESEDNIK OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA TOVARIS PRATNEMER

Namesto poročila s seje predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah, ki je pred kratkim razpravljalo o nekaterih aktualnih nalogah sindikalnih organizacij pred šestim kongresom zveze sindikatov Jugoslavije, objavljamo danes intervju s predsednikom konjskega občinskega sindikalnega vodstva, tovarišem Praternerjem:

»Tovariš Praterner — katere konkretne naloge bodo sindikalne organizacije konjske občine opravile v predkongresnem obdobju?»

»O nalogah sindikalnih organizacij smo na našem območju precej razpravljali že na nedavnih občinskih zborih. Ko pa smo pred kratkim pejeli še gradivo za bližnji kongres sindikatov, smo sestavili načrt dela za ta mesec. Med drugim smo sklenili, da bo vsaka sindikalna podružnica v občini izdelala podrobnejšo analizo iz določenega področja. Tako bomo zbrali več podatkov o delovanju podružnic in njihovih odborov, o delu organov samoupravljanja, o delitvi dohodka in osebnega dohodka, o nagrajevanju, izobraževanju, integracijskih procesih v našem gospodarstvu itd. Menimo, da bo to vsekakor dobra analiza, zato želimo, da bi pri njej sodelovalo čim več članov sindikalnih organizacij.

V začetku prihodnjega tedna bomo sklicali tudi širše posvetovanje z odborniki iz sindikalnih podružnic in predstavniki podjetij in ustanov. Tudi z njimi se bomo pogovorili o nekaterih nalogah, ki jih nakazujejo kongresne teze. Poleg tega pa bomo o tem govorili še s slušatelji obeh oddelkov sindikalne politične šole — v Slovenskih Konjicah in Vitanju. Naš namen je, da preko vseh teh tovarišev zagotovimo široke razprave med članstvom.»

V. L.

-jz.

KAJ JE Z MONTAŽNIMI BLOKI

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM »INGRADA« ING. VITALOM MLEJNIKOM

V zadnjih nekaj tednih sta v Celju — na Otoku II. — kakor gobe po dežju zrastle iz tal dva nova montažna bloka. Medtem ko podjetje »Ingrad«, ki je izvajalec del, v prvih dveh zgradbah — ki sicer stojita že nekaj mesecev, zaključuje obrtniška dela in so v drugih dveh že končali z montažo, so pripravljani tudi že temelji za peti in šesti blok. Gre torej za največje stanovanjsko gradbišče v Celju. Zato ni prav nič čudno, če je to — še do nedavnega kaj malo zanimivo območje — postalo aktualen predmet razgovorov celjskih prebivalcev. Ob novem, montažnem načinu gradnje, pa se je seveda porodilo tudi veliko različnih mnenj. Mnogi se ogrevajo za nova stanovanja, drugi pa jih primerjajo s satovnicami, napovedujejo, da bodo to pravicati stanovanjski hladilniki itd. Mi smo se odločili, da o tem povprašamo strokovnjake. Za razgovor smo naprosili direktorja gradbenega podjetja »Ingrad« ing. Vitala Mlejnika in mu zastavili nekaj vprašanj:

»Tovariš Mlejnik — zakaj se je podjetje »Ingrad« odločilo za montažno gradnjo stanovanj?»

»V Celju se ravno ne moremo pohvaliti z velikim številom novih stanovanj. Prosilcev je mnogo več kot lahko zgradimo stanovanj v enem letu. Poleg tega pa moramo računati tudi s čedalje večjimi potrebami. Zato je zlasti občinska skupščina močno zainteresirana za hitrejši, smotrnejši način gradnje stanovanj. Vidite, montažna gradnja pa terja skoraj polovico manj časa, manj delavcev, manj sredstev in je tudi v skladu s sedemletnim programom razvoja gradbeništva za Slovenijo. Tako torej računamo, da bomo v letošnjem letu zgradili 210 novih montažnih stanovanj in dokončali 96 stanovanj, ki smo jih začeli graditi že v letu 1963, hkrati pa pripravili tudi — do tretje faze — montažno stolpnico s 54 stanovanji.«

»Na nov, montažni način gradnje gleda precej ljudi z nezaupanjem. Kaj menite o kakovosti teh stanovanj vi?»

»Z montažnim načinom gradnje so že pred leti začeli v Zagrebu. Preden smo se tudi pri nas odločili zanj, smo dodobra preštudirali zagrebske izkušnje. Marsikaj, kar se je tam pokazalo slabo, smo pri nas popravili. Predvsem smo se odločili za centralno kurjavo, ki bo v montažnih stanovanjih zagotovila primerno toploto. To je bila namreč ena največjih pomanjkljivosti zagrebskih stanovanj. Montažni gradnji pa ljudje tudi marsikaj po krivem očitajo. Pravijo, da so to majhna stanovanja. Vendar — resnici na ljubo — v Celju trenutno sploh ne gradimo večjih dvosobnih stanovanj. Stanovanja bodo zračna, prostorna in mi smo prepričani, da se bodo stanovalci v njih lepo počutili.«

»Tovariš Mlejnik — prej ste omenili krajši čas montažne gradnje. Ven-

dar vemo, da prva dva montažna bloka gradite že precej časa. Kaj vas je pri delu tako zelo oviralo?»

Največja ovira je nedvomno bila letošnja izredno huda zima, ki nam je vzela več mesecev dragocenega časa. Pa tudi začetek del se je zavlekel v neprimeren čas. Težave pa smo imeli tudi s kooperanti — zlasti pri fasadnih oblogah, katerih izdelavo je zdaj dokončno prevzela tovarna emaljirane

posode. Probleme smo imeli tudi pri montaži. Za tako gradnjo potrebujemo namreč posebne stroje, ljudi, ki so navajeni na novo delo itd. Tudi kotlarna ni bila postavljena ob pravem času, oviralo pa nas je še marsikaj drugega. Toda računamo, da zdaj čas vselitve le ni več daleč. Prva zgradba naj bi bila namreč dograjena maja, druga junija, tretja in četrta pa avgusta.«

Počakajmo torej do maja! Takrat bomo slišali, kaj bodo o montažnih stanovanjih povedali stanovalci. — ij

Se bodo maja res že vselili prvi stanovalci?

IZ DELA ŽALSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Prvi statuti delovnih organizacij

Te dni so na občinski skupščini v Zalcu obravnavali osemnajst statutov delovnih organizacij. V občini Zalec je 44 delovnih organizacij — od teh je 22 gospodarskih in 22 na področju družbenih služb. Vse te organizacije bodo morale statute sprejeti še v tem mesecu, zato je bila razprava o osemnajstih osnutkih še tembolj zanimiva.

Občinska skupščina je k šestnajstim predloženim statutom predlagala več

sprememb in dopolnitev, pri dveh gostinskih podjetjih pa je celo ugotovila, da sta statuta podrobni kopiji statuta nekega industrijskega podjetja. Razumljivo je, da je občinska skupščina oba ta predložena osnutka zavrnila. Hkrati pa so s predstavniki teh dveh podjetij sklicali poseben posvet z namenom, da bi jim nudili strokovno pomoč, o »prepisovanju« statuten pa so obvestili tudi celjsko gospodarsko zbornico.

- PRAVILNIKI LE PREPISI SPLOŠNIH PRAVIL
- NEPREDPISNO OPREMLJENI STROJI
- OSNOVNA SLABOST — SLABE KADROVSKE IN PRAVNE SLUŽBE
- NESREČE V KMETIJSTVU ENAKE NESREČAM V METALURGIJI
- LANI NAD 18.000 POŠKODB IN 400 NOVIH DELOVNIH INVALIDOV

V soboto so na posvetovanju direktorjev kmetijskih organizacij na gospodarski zbornici razpravljali o

problematiki higienskega in tehničnega varstva v kmetijskih gospodarskih organizacijah. Zakonodaja je ravno na

Kmetijstvo: pereči problemi

področju higienskega in tehničnega varstva dokaj pomanjkljiva in temu se pridružuje še dejstvo, da so tovrstni pravilniki kmetijskih organizacij le prepisi splošnih pravil.

Poseben problem v vrsti kmetijske problematike so novi stroji, ki jih daje proizvajalci na tržišče. Stroji ne zagotavljajo varnega dela saj čisto ne ustrezajo najosnovnejšim predpisom higiensko-tehničnega varstva. Neopremljeni stroji pri vse večji mehanizaciji kmetijstva povzročajo številne poškodbe. Pomanjkljiva zakonodaja in slabi pravilniki pa povzročajo spore med kmetijskimi gospodarskimi organizacijami, proizvajalci kmetijskih strojev (ti imajo po mišljenju prisotnih preveč proste roke), zavodom za socialno zavarovanje, inšpekcijskimi službami in varnostnimi organi.

Poseben problem v kmetijstvu so slabe kadrovske in pravne službe, nepoznavanje predpisov (celo člani posameznih komisij niso seznanjeni s predpisi) in podobno. Zato ni čudno, da prihaja največ pritožb na najvišje organe ravno s tega področja.

Ostali problemi kot: velika fluktuacija, neustrezna struktura zaposlenih, časovno delo, izobraževanje, pomanjkanje vodilnega kadra in podobno, objektivni prisotnosti škarij cen, ki povzročajo nizko akumulativnost kmetijskih organizacij, nam da neko zaokroženo sliko dokaj težkih pogojev gospodarjenja v kmetijstvu.

J. Sever

RIMSKE TOPLICE ZIDANI MOST

KONČNO CESTA

Pred nedavnim so začeli z gradbenimi deli na odseku ceste II. reda med Rimskimi Toplicami in Zidanim mostom. Gradbena dela je prevzelo celjsko Cestno podjetje. Za letošnja gradbena dela je predvideno 500 milijonov dinarjev. Letos bodo končana zemeljska dela in utrjevalna dela, v prihodnjem letu pa bodo cestišče prevlekli z asfaltom. Cesta ob od 15. aprila zaprta za ves promet. Obvoz bo preko Šmarjete in Hrastnika.

Z ureditvijo tega odseka ceste bo omiljeno ozko grlo, ki ni zmoglo velikega tranzitnega prometa, saj ta cesta povezuje cestno magistralo Graz Reka in avtocesto. Z dograditvijo ta-

ko imenovane »hitre« ceste Ljubljana—Posavje bo promet še naraste.

Večji del nove ceste bo grajen po trasi starega cestišča, ki bo utrjeno in razširjeno. V sled tega je predvideno več večjih usekov. Največji bo pred staro oljarno, kjer bo cestišče premaknjeno za več metrov in skalni previs. Ta usek bo obenem služil za kamnolom. Malo izza previsa bo najdaljši objekt — 30 metrov dolg betonski most čez Savinjin zaliv. Na celotnem, 6900 metrov dolgem odseku, bo potrebnih preko 150 tisoč kubičnih metrov izkopov.

Gradnjo podražujejo predvsem kritična plazovna mesta, ki jih bo

treba utrditi s podpornimi zidovi. Eno izmed najkritičnejših mest je takoj pri Rimskih Toplicah, kjer se že več let počasi premika 6 metrov globok zemeljski sloj. Utrditev tega plazu bo po predvidevanju strokovnjakov celjskega Cestnega podjetja stala okrog 5 milijonov dinarjev. V podporne zidove, ki bodo iz armiranega betona s kombinacijo kašt, bo vgrajeno preko tri tisoč kubičnih metrov betona.

Cestno podjetje je za svojo delovno silo postavilo v lastni režiji dvojce naselij montažnih hiš. V vsakem naselju je tudi menza.

Oba prizora pričata, da gre tokrat zares...

Od leve proti desni: Mirko Lešnik, vodja seminarja Jezernik, Franjo Jelen, Jože Podgoršek in Ivo Dernač

»LETEČI OBISK« PRI GOSTINCIIH SEMINARISTIH V VELENJU KAR NAJBOLJŠI VTISI...

V soboto je bil v velenjski »Paki« zaključen štirinajstdnevni seminar za direktorje gostinskih podjetij. Dan prej smo jih obiskali in izkoristili odmor za »expressni« razgovor. Takole je potekal:

Jože Podgoršek iz Brežic: Vsaj šest let prepozno...

— Kako ocenjujem seminar? Pravim, da je bil organiziran vsaj šest let prepozno. Predavanj in seminarjskega dela, ki smo ga bili deležni v tem času bi bilo potrebno vsaj 95 odstotkov vseh vodilnih tovarišev na področju gostinstva. Tudi tisti s strokovno izobrazbo ne morejo biti tako seznanjeni s problemi, da bi jim seminar ne bil v korist... Ne, doslej nisem delal v gostinskem podjetju, bom pa odslej... Javil sem se sam, brez »pritiska«.

Ivo Dernač iz Braslovč: Odlična predavanja in organizacija...

— Sem najmlajši po letih v seminarju, ki mi je razjasnil številna vprašanja. Predvsem velja to za organizacijo gostinskega podjetja. Prav zdaj se pripravljam na seminarjski razgovor — o statutu podjetja. Zdej je sicer že pozno, če bi vse, kar vem zdej, vedel že prej, bi lažje sestavili predlog... Z organizacijo seminarja sem zelo zadovoljen, ne pustijo nas brez dela niti minuto in to je dobro. Predavatelji so bili odlični... Mene ni bilo treba prepričevati. Sam dobro vem, koliko je potrebno vodilnemu človeku v podjetju.

Franjo Jelen iz Laškega: Seminar je začetek stalnih stikov...

— Škoda je, da mnogi direktorji niso prišli na seminar. Za marsikaj

so prikrajšani... Ne morem si domisliti, kaj bi na tem seminarju manjkalo. Noben seminar, niti šola, ne more dati znanja za vse življenje... Z veseljem smo se oprijeli predloga, da bi se vsi seminaristi občasno sestajali zdej v enem, zdej v drugem gostinskem podjetju. Tu bi obravnavali najprej kak problem, ki je važen za vse, gostitelj pa bi lahko nanizal še svoje probleme, ki bi jim z izmenjavo izkušenj morda tudi našli izhod... Prijavil sem se in ni mi žal.

Mirko Lešnik iz »Celeie«: Edini Celjan na seminarju...

— Res je, res sem edini Celjan na seminarju. Moram priznati, da se mi je med trajanjem mnogokrat »posvetilo« ob problemih, ki smo jih v podjetju s tolikšnim trudom reševali. Brez dvoma bom mnogo tega, kar sem slišal, lahko s pomočjo kolektiva v naši »Celei« koristno uporabil... Imel sem pomisleke, ko so me vabili. Mislim, da bo moje delo v podjetju trpelo. Saj je, toda nadomestil bom izgubljeni čas s pridobljenimi spoznanji in znanjem.

Tako so pripovedovali direktorji — seminaristi iz gostinskih podjetij. Tovariš Jezernik, vodja seminarja je še na hitro razložil namen seminarja, ki naj da vodilnim tovarišem dopolnilno znanje za uspešno vodenje podjetij, za notranjo organizacijo dela, za funkcionalno tehnologijo, nadalje o oblikovanju cen v turizmu, o odnosih med podjetji in komunjo, o osnovnih ekonomskih pokazateljih ter o vprašanih sameupravljanja v gostinskih kolektivih. Žal so nekatere udeležence prepričali šele »višji forumi«; mnogi pa kljub temu niso prišli.

Razložil je še vrsto drugih stvari, toda o njih so spregovorili slušatelji sami. Zapis o seminarju za direktorje gostinskih podjetij sicer ni popoln, toda omenili smo že: obisk je bil »leteč«; Pompa o edincem Celjanu pa ne potrebuje komentarja — toliko »nameček«.

-ee

ZA KOLEKTIVNO PREHRANO

ENAINŠTIRIDESET MILIJONOV DINARJEV

V štórski železarni že nekaj let posvečajo vso skrb kolektivni prehrani. V letu 1963 so v povprečju dnevno izdali 1.700 obrokov ali 500 obrokov več kot v letu 1962. Tako so vsako leto izdali 340.983 toplih in 161.292 hladnih obrokov. Poleg obroka malice delijo vročim in težkim obratom še brezplačno šipkov čaj. V minulem letu so poleg topliga in hladnega obroka uvedli še dietično malico. Za kolektivno prehrano je podjetje v letu 1963 prispevalo 41 milijonov. Posamezni člani so povprečno mesečno plačali za to malico okrog tisoč dinarjev. Pozitivno se ta nalozba odraža predvsem v zmanjšanju obolenosti na prebavilih, kar ugodno vpliva na povečanje delovne steriliteti, ki je v štórski železarni iz leta v leto večja.

J. M.

DRUZINE POCITNISKE ZVEZE

Bolj aktivne!

Izvršni odbor počitniške zveze v Sevnici je preteklo nedeljo organiziral seminar za vodstva družin počitniške zveze občina Sevnica, Brežice, Krško in Laško. Na seminarju se je osemnajst slušateljev iz štirih občin seznanilo s cilji in nalogami počitniške zveze ter dobilo osnovne napotke za delo družin. Posebej so poudarili pomen propagandne dejavnosti in skrbi za vzgojo kadrov v organizaciji. Na plenarnem sestanku ob koncu seminarja pa so se seminaristi zavzeli za večjo aktivnost družin počitniške zveze, ki naj postanejo pobudniki večjega števila akcij.

S. S.

-pi

PREMALO SKRBI ZA ZDRAVJE DELAVCEV

UGOTAVLJAJO V ŽALSKI OBČINI

V žalski občini postaja za skrbljujoče dejstvo, da število poklicnih obolenj zaradi slabega higijensko-tehničnega varstva, stalno narašča. V nekaterih delovnih organizacijah z zastarelimi in slabimi kmetijskimi napravami v oddelkih kjer v tehnološkem postopku uporabljajo zdravju škodljive snovi, je bilo premalo storjenega za varstvo delavčevega zdravja.

Svet za delo pri žalski občinski skupščini je ugotovil, da v žalskem kovinskem podjetju in liboški Keramični industriji delovni pogoji ogrožajo zdravje zaposlenih delavcev. To pa predvsem tistih, ki so vezani na tehnološki postopek, kjer se uporablja kremenčev pesek. Z uvedbo avtomatskih strožnic za struženje keramike bodo v Libojah omilili zaprašenos delovnih prostorov, vendar je vprašanje, če jim bo uspelo ta problem rešiti le z uvedbo novih strojev. V Kovinskem podjetju so letos namenili velik del razpoložljivih sredstev za ureditev klimatskih naprav. Tako bodo uspeli zmanjšati odstotek zračne zaprašnosti, ki ogroža zdravje zaposlenih.

Zaskrbljujoč problem predstavljajo tudi zastrupitve s sredstvi za zaščito rastlin. Žalski Kmetijski kombinat je za zimsko škropljenje najel delavce, ki niso bili seznanjeni s škodljivostjo zaščitnih sred-

stev, v nekaterih obratih jim niso celo dali najosnovnejših varstvenih sredstev. Vsi ti primeri kažejo, da delovne organizacije posvečajo premajhno pozornost varstvu delavčevega zdravja.

Svet za delo je delovnim organizacijam poslal posebno priporočilo, delovni inšpekciji pa naročil, naj proti kršilem predpisov ostreje ukrepa.

V. Baudek

LETOS BO BOLJE S POŠTO

V Ratanski vasi so si občani prizadevali za boljše pošto službo v Rogaški Slatini. Poštni kolektiv je bil lani v težavah, ker je pošta prihajala v Rogaško Slatino šele ob

8.18 z vlakom. Letos je boljše, ker jo vozijo z avtom. Precej časa je trajalo, preden so lahko pošto razdelili in raznašali so jo šele okoli desetih. Gostje so pogrešali prodajo znamk

v popoldanskem času ali zjutraj, ko poštni urad ni odprt. To bi lahko zboljšali tako, da bi gostinsko podjetje, kot priporočila turistična zveza, pri vratarju ali nekem drugem uslužbencu prodajalo znamke in morda sprejemalo pošto za goste. Za tako pomoč nudi pošta tudi 4% provizijo. V zdraviliško-gostinskem podjetju pa za to niso imeli poslušarja, čeprav bi tako lahko veliko prispevali k zadovoljstvu gostov in turistov. Nekdo je sprožil še vprašanje javne telefonske govornice za Rogaško Slatino, ker pa nimajo na pošti avtomatske centrale, to ni mogoče. Sicer pa bo v sezoni pošta v Rogaški Slatini spet odprta od 7. do 21. ure. Tega v turističnem kraju, kot je Rogaška Slatina, še nobeno drugo podjetje ni napravilo, čeprav bi bilo to potrebno.

r. s.

UBOJ S KUHINJSKIM NOŽEM

Pretekli četrtek je 40-letni JANKO DRAGOZET iz vasi Pokleka pričakal v gozdu med vasema Poklek in Premogovci sovaščanki MARO DRAGOZET in KATICO ŽIVORAD. Napadel ju je s kuhinjskim nožem in jima zadal več težkih ran. MARA DRAGOZET je zaradi ubodov takoj podlegla, KATICO ŽIVORAD pa so s težkimi poškodbami odpeljali v bolnišnico. JANKO DRAGOZET je po zločinu zbežal in so ga izsledili šele naslednji dan ter ga odpeljali v novomeške zapore.

DELO TUDI V ŠOLAH

Danes se pouk ne more vršiti samo med šolskimi stenami. Matematična pravila, geometrijsko merjenje, živni jezik, vse to je potrebno znati za življenje. Tudi zgodovine se ne učijo v šoli samo za to, da bi vedeli, kako je bilo nekoč, temveč za uporabo v današnjem življenju. Toda ne samo za uporabo; ob vsem se mladi človek predvsem oblikuje, se vzgaja, da bodo njegovi odnosi do okolja, do dela, do sebe obogatili s spoznanji o življenjskih vrednotah, ki naj spremljajo vsako uporabo izkušenj, učenja.

Pomlad je tu! Povsod srečujemo pionirje, ki si lepšajo okolje šole, ki urejajo vrtove, kakor to delajo pionirji osnovne šole v Polju ob Sotli. Vse živo je bilo na dvorišču pred šolo in na vrtu in pravijo, da bo njihova šola, ki je že stoletna, letos spet kot hišica v cvetju. Podobno pa so se lotili spomladanskega urejevanja pionirji pri vseh šmarnskih šolah in prav gotovo tudi pri ostalih. Delo z glavo in rokami, to je šola, največkrat najbogatejša in največ vredna!

s. r.

SKOPSKI MALČKI NA POČITNICAH

Organizacija Rdečega križa v Laškem je pred nedavnim pozvala svoje člane in ostale občane naj sprejmejo v času glavnih šolskih počitnic učenec skopskih šol. Občani so z razumevanjem sprejeli to akcijo, tako, da bo 750 skopskih otrok v nekaj izmenah preživelo počitnice v Laškem.

SPOMINI - SPOMINI

ZAPIS O PRVI IN ZADNJI KAVARNICI V VOJNIKU

»Krajevna potreba trga Vojnika zahteva od nas, da dovolimo prosti-ki Viljemini Fisura otvoritev kavarnice... Tako so leta 1906 sklenili občinski možje in Vojnik je dobil poleg štirinajstih gostiln še kavarno.

Od takrat je minilo že 58 let. Obiskali smo prvo in zadnjo kavarnarico v Vojniku, ki letos praznuje svoj 85. življenjski jubilej. Še vedno stanuje v hiši, kjer je imela kavarno. Na zidovih je še vedno viden napis »KAVARFEHAUS«, ki spominja na dvojno preteklost.

Viljemina ali Mina, kot ji pravijo domačini, je še vedno čila, le na noge se pritožuje, da je ne držijo več, kot so jo prej.

»Vidite,« nam je dejala, ko smo sedeli v njeni sobi, kjer je le velika stenska ura obujala spomine na stare kavarniške čase, »na svoja stara leta sem ostala sama. Mož mi je umrl in leta 1953 sem kavarno zaprla, ker sem preveč opešala ter je nisem mogla več voditi. Hišo sem prodala in sedaj živim od skromne podpore, ki mi jo daje občina. Da, lepi so bili tisti časi. Bila sem mlada in vedno je bilo polno gostov, tako da so mi morala večkrat pomagati pri delu domača dekleta. Sedaj pa se je vse spremenilo. Ko gledam skozi okno na tisoče avtomobilov, ki vozijo mimo, se spominjam tistih starih časov in kočij, v katerih so se pripeljali vaški gosti in debatirali o moji kavarni. Spominjam se tudi tistih smešnih prvih avtomobilov, od katerih je vse bežalo, ko so priropotali v oblakih prahu po cesti. Oh, pa kje je že vse to. Takrat sem rada plesala, sedaj me pa noge nočejo več nositi, da ne morem niti v trg...«

A. R.

DAN CVETJA IN PIVA

Laško turistično društvo je že začelo z organizacijskimi pripravami praznovanja 12. julija — dneva cvetja in piva. Praznovanje bo trajalo dva dni in bo obogateno z različnimi programi, ki jih bo pripravilo 15 društev. S svojim bogatim programom bo turistična

atrakcija, obenem pa bo poživilo turistično življenje v Laškem. Turistično društvo, kot organizator, predvideva, da bi se dan cvetja in piva pozneje prenesel kot tradicionalna, vsakoletna turistična atrakcija.

B.

ALI BO ZDAJ V TRGOVINI KONTROLA BOLJŠA

Po odredbi o notranji kontroli v prodajalnah, ki je izšla v mesecu decembru lanskega leta, bi morala vsa trgovska in proizvajalna podjetja s 1. aprilom vpeljati v svojih prodajalnah nove evidenc o blagu in evidenc o cenah.

Čeprav zakonodajalec na eni strani računa na začetne težave pri uveljavljanju novih evidenc, pa po drugi strani želi doseči kar najbolj učinkovito notranjo kontrolo v prodajalnah.

S to odredbo bi pa seveda bila najbolj prizadeta tista trgovska in proizvajalna podjetja, ki so v svojih prodajalnah že dalj časa utrjevale notranjo kontrolo po svojih potrebnih razmerah. Zato le-ta daje možnost za trgovino pristojnemu občinskemu upravnemu organu, da lahko oprost predpisanih evidenc tista podjetja, ki sama poskrbijo za ustrezno notranjo kontrolo.

Prizadete organizacije se zelo poslužujejo tega določila odredbe o notranji kontroli v prodajalnah. Občinski upravni organi, pristojni za trgovino, so v zadnjem času dobili veliko zahtevkov za oprostitev predpisanih evidenc. Na splošno gre za utemeljene primere, ko dosejanje notranja kontrola še v prihodnje nudi garancijo za dobro poslovanje; so pa tudi taki primeri, ko se poskušajo prizadeti odtegniti učinkoviti notranji kontroli v svojih prodajalnah.

Pričakujemo, da bo praksa že kmalu dala pozitivne rezultate, saj je namen uvedbe nove notranje kontrole v prodajalnah, da bi se povečala družbena odgovornost tistih ljudi, ki vsakodnevno zadovoljujejo potrošnika z najrazličnejšimi dobrinami.

Satler Venčeslav

NOVICE IZ KONJIC

PRVI TURISTIČNI TEDEN V KONJICAH

V Konjicah se pripravljajo na prvi turistični teden, ki se bo pričel sredi junija. Med najzanimivejšimi prireditvami tega tedna bo prav gotovo razstava izdelkov, predmetov in slik z južnega Pohorja, ki jih je lani zbral in uredil etnografski muzej v Ljubljani. Ob tej priložnosti bodo prikazali tudi nekatere pohorske običaje in domača jedila. Ob zaključku tedna bodo v parku priredili lov na postrvi v dveh ribnikih; seveda bodo ujele postrvi romale iz vode naravnost v ponev. Konjičani upajo, da bo v tem tednu prišlo v Konjice večje število ljudi iz bližnje in daljnje okolice zlasti iz pohorskega predela.

V. L.

KAM BODO ŠLI BRIGADIRJI?

Vsako leto močneje se mladi ljudje zanimajo za mladinske delovne akcije. To pa je tudi razumljivo, saj življenje v delovni brigadi mlademu človeku prinese marsikaj zanimivega. Tudi letos se bodo brigadirji zbrali na avtocesti. To bo Jadranska magistrala, ki jo bodo začeli graditi na odseku Kolašin—Bjelopolje v Črni gori. Letos predvidevajo, da bo mladina zgradila 47 kilometrov avtoceste. In kakšen bo delež brigadirjev celjskega okraja? Letos naj bi mladina Celja poslala na to akcijo tri sto brigadirjev in brigadirki. V glavnem bodo to dijaki srednjih šol, vmes pa bo seveda tudi nekaj mladincev iz delovnih organizacij. V organizaciji mladinskih delovnih brigad pa je letos še ena novost, namreč to, da bodo celjske brigade »kombinirane« z brigadirji iz Kopra. Vodstvo mladinske delovne akcije je sprejelo ta sklep zato, ker

mladina kaže za delo na avtocesti izredno veliko zanimanja.

Toda to kar bomo zdajle povedali, verjetno ne velja samo za celjski okraj. Priznati je namreč treba, da je pri sestavljanju srednješolskih brigad mnogo manj težav kot pri brigadah, ki jih sestavljajo mladi delavci in delavke. Iz mnogih kolektivov mladih ljudi preprosto ne pustijo v brigado. Izgovarjajo se na plan, na čas dopustov, na to, da naj v brigado hodijo srednješolci itd. Nedvomno je v teh odgovorih nekaj resnice. Vendar je treba tudi mladim ljudem iz delovnih organizacij omogočiti, da preživijo mesec ali dva v tem specifičnem brigadirskem okolju. Namen mladinskih delovnih brigad je namreč mnogo širši kot mislijo nekateri. Ne gre samo za fizično delo, temveč za vzgojo, za izobraževanje itd. Zato upamo, da bo letos teh težav manj.

NOV ZDRAVSTVENI DOM V KONJICAH

Konjiško gradbeno podjetje »Kongrad« je pričelo z gradbenimi deli. Pozimi je že nabavilo potrebne količine gradbenega materiala, kar bo seveda gradnjo pospešilo. Vse kaže, da bo stavba do jeseni pod streho. Ko bo prihodnje leto izročena namenu, bo bistveno prispevala k izboljšanju delovnih pogojev zdravstvene službe v kraju in okolici.

V. L.

Komisija za sklepanje delovnih razmerij in odpuščanje delavcev gostinskega podjetja »OJSTRICA« Celje

razpisuje

1. DVE DELOVNI MESTI POSLOVODIJ
2. DVE DELOVNI MESTI KVALIFICIRANIH ali POLKVALIFICIRANIH KUHARIC
3. DVE DELOVNI MESTI KVALIFICIRANIH ali POLKVALIFICIRANIH NATAKARIC

Prednost pri izbiri pod točko 1. imajo gostinski delavci kuharske stroke. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

JUBILEJ MOŠKEGA KOMORNEGA ZBORA

15 LET VZTRAJNEGA UMETNIŠKEGA DELA

Ta mesec bo imel obeležje visoke koncertne sezone. V ponedeljek jo je pričel ansambel KUD »Ivan Cankar«, nadaljevala pa jo bosta dva prominentna glasbena korpusa — moški komorni in gimnazijski pevski zbor. Medtem ko bo slednji izvedel v soboto, 25. aprila v Narodnem domu svoj devetnajsti redni letni koncert (kar je v zgodovini mladinskega zborovskega petja izjemno dolga doba), bo moški komorni zbor nastopil prav tako v Narodnem domu v soboto, 11. tega meseca s slavnostnim koncertnim programom, posvečenim petnajstletnici umetniškega delovanja. Koncert, ki ga je v sredo posvetil posebej srednješolski mladini, bo komorni zbor ponovil 15. tega meseca.

Koncertni program, ki bo obsegal 23 pesmi, bo razdeljen v tri dele: v prvem delu bodo zastopani starejši mojstri, med njimi Gallus in Mozart s pesmimi, ki jih je zbor obvezno izvajal v Arezzu; drugi del bo posvečen pretežno sodobnim slovenskim skladateljem, ki so tesno povezani s Celjem (Gobec, Simoniti, Pahor), medtem ko bo v tretjem delu zastopana zborovska literatura jugoslovanskih narodov, predvsem srbska, hrvatska in makedonska narodna pesem v priredbah Gotovca in Tajčevića.

Ob tem, pravzaprav redkem kulturnem dogodku, nam je umetniški vodja prof. Egon Kunej posredoval še nekaj drugih podatkov, ki dopolnjujejo ali vsaj osvetljujejo glasbeno pot enega najvidnejših zborov

cev, od katerih jih danes, ko se je število povzpelo na 27, poje še 5 (Ivan Lah, Zohar, Petrak, Crepinšek in Peer). V času svojega delovanja, to je v petnajstih letih je imel zbor čez 450 nastopov (ali več kot 30 nastopov letno) oziroma od 8 do 10 koncertov na leto, za kar je bilo potrebno okrog 1200 vaj in še dvakrat toliko ur. Poleg nastopov doma in posebnih nastopov v večjih celjskih delovnih kolektivih, je komorni zbor prepotoval skoraj vso zahodno Evropo, kjer je vidno afirmiral našo pevsko kulturo ter osvojil tudi dve mednarodni nagradi — na tekmovanju v Llangollenu 1957 in lani v Arezu. O kvaliteti teh nastopov najbolj nazorno govorijo ocene glasbenih kritikov, ki jih navajamo v izvečjih:

BORBA, 1956:

»Glasovni material tega amaterskega ansambla je dobro izbran. Prvi tenorji imajo lepo barvo, basji so sonorni v globokem registru, medtem ko imajo notranji glasovi poln, zaobljen zvok. Kot celota je moški komorni zbor iz Celja izenačen, dinamično elastičen ter ima lep komorni zvok.«

LJUDSKA PRAVICA, 1959:

»Celjski komorni moški zbor pod vodstvom Egona Kuneja je pokazal nesporne kvalitete resničnega komornega petja in potrdil upravičenost svojega imena. Njegove odlike so prišle do izraza predvsem v renesančnih skladbah in sploh v pesmih intimnejšega značaja... Zbor, ki ne hlasta za zunanjimi učinki, marveč skuša v skladbah odkrivati le čiste glasbene vrednote, je s svojimi pesmijo pritegnil poslušalce.«

HOLANDIJA, 1958:

»Kljub našemu pričakovanju je ta zbor zapustil med nami izreden vtis... Le redko slišimo tako ubrane in tehnično popolne zборе...«

ne samo pri nas, pač pa tudi v mednarodnem merilu.

Moški komorni zbor je bil ustanovljen 1949. leta in je štel 12 pev-

PRESEDAK IZVRŠNEGA SVETA SR MAKEDONIJE BO PREDAVAL V CELJU

Celjska delavska univerza je povabila predsednika izvršnega sveta SR Makedonije Aleksandra Grličkova, da

bi predaval o skopski katastrofi in obnovi mesta. Ta se je odzval vabilu s pismom, ki ga objavljamo:

Socialistična republika Makedonija
Predsednik izvršnega sveta

Skopje, dne 28. marca 1964

Delavska univerza
Celje

Dragi tovariši,

Vaše cenjeno vabilo z dne 22. marca 1964, da predavam na Vaši univerzi, sem prejel in vam izrekam svojo hvaležnost za čast in pozornost, ki mi jo s tem izkazuje.

Povečana aktivnost v gospodarskem in političnem življenju ter številne naloge, povezane z obnovo našega mesta v tem času mi preprečujejo, da bi se lahko kljub svojemu trudu odzval Vašemu vabilu.

Zato Vas obveščam, da bom izkoristil svoj prvi obisk Vaše republike v ta namen. V kolikor predložena tema tisti čas ne bi bila več aktualna, bi se naknadno dogovorili za temo predavanja, jaz pa Vas bom pravočasno obvestil o mojem obisku v Vašem mestu.

Zahvaljujem se za izkazano čast in Vas prisrčno pozdravljam.
Grličkov

Vrsta perečih vprašanj

Pred dnevi je šolska skupnost celjskega učiteljskega združenja skupno posvetovanje z domskimi skupnostmi. Posvetovanja so se udeležili predstavniki vseh treh celjskih domov ter predstavnica zavoda za prosvetno pedagoško službo, medtem ko zastopnika občinskega komiteja ZMS, četudi so ga najavili, ni bilo.

Posvetovanje je bilo sklicano z namenom, da bi razpravljali o tistih vprašanjih, ki zadevajo dijake v domovih, njihove materialne razmere in drugo. Razprava je pokazala, da si uprave domov prizadevajo dijakom pomagati ter jim v tem smislu nudijo možnosti kulturnega in političnega izobraževanja. Toda domovi sami so v zelo velikih materialnih težavah, čeprav jih družba dotira. Da bi našli izhod iz takšnega položaja, dijakov, ki so že tako obremenjeni, ne bi kazalo še bolj obremenjevati.

Razprava se je dotaknila tudi vprašanja štipendij učiteljskih in ugovarila, da so te zelo nizke ter je zato z njimi težko shajati.

Ob zaključku so na posvetovanju sprejeli nekatere sklepe, ki naj bi jih še v tem šolskem letu realizirali.

Predvsem bi bila potrebna pogostejša podobna srečanja; vzgojitelji v domovih naj bi se redno udeleževali redovnih in delovnih konferenc učiteljskega in šolskega združenja, vzgojno delo v domskih skupnostih, medtem ko naj bi šolska skupnost učiteljskega naredila analizo o tem, v kakšnih razmerah živijo dijaki, ki stanujejo pri privatnikih oziroma oni, ki se v šolo vozijo. In končno — občinskemu komiteju ZMS bi bilo priporočati, da bi se bolj zanimal za delo mladine v domovih in jim pomagal reševati njihove težave.
J. R.

RAZSTAVA SCENSKIH OSNUTKOV

V okviru tedna slovenske dramatike je likovni salon ob sodelovanju SLG pripravil v foyeru gledališča razstavo scenskih osnutkov za krstne uprizoritve slovenskih dramskih del. Razstavo, dvaindvajseto po vrsti, so odprli v torek.

LJANGOLLEN, 1957:

»... dobro izenačena glasovna skupina, ki dosega prijeten forte, ne da bi ga pretiravala ter bleščeč in zelo discipliniran ton. Njegova pesem je polna vitalnosti in ritmike od začetka do konca. Vrhunci dobro preračunani in izredno učinkoviti. Poudariti moramo, kako izredno glasovno discipliniran je ta zbor.«

PRIMORSKI DNEVNIK, 1960:

»Glede na svojo že mednarodno afirmacijo nam je zbor tudi v Avditoriju prinesel program, v katerem so bile vključene skladbe raznih evropskih mojstrov... da ima zbor dobro dikcijo in vzorno intonacijo, je tako samoumevno. Kar ga dviga nad povprečje, je prilagodljivost različnim stilom ter gibčnost in lahkotnost, ki po potrebi ne izključuje mogočnih poudarkov.«

RADOVAN GOBEC, 1962:

»Vsak nov koncert tega našega odličnega komornega ansambla pomeni posebno doživetje in afirmacijo slovenski zborovski ustvarjalnosti, kar je toliko bolj pomembno, ker ga sestavljajo sami amaterji. Zbor se je v svoji programski usmeritvi kakor tudi po izvajalskih sposobnostih ponovno utrdil v najvišji kategoriji zborov, ki lahko služi domačim amaterskim zborom za zgled in vzpodbudo, navzven pa v zanesljive reprezentativne namene.«

Petnajst let nenehnega umetniškega vzpona, ki ga je mogel zbor doseči le ob trdem vzajemnem delu dirigenta in pevcov, ki pa je bilo in je še vedno toliko težavnejše spričo rednih zaposlitev, so seveda spremljali tudi nič kaj urejeni materialni pogoji. Zbor je še danes pretežno navezan na prosjačenje, pri čemer ga s razumevanjem podpirajo predvsem nekatera večja celjska podjetja.

»Moja želja ob petnajstletnici je,« je dejal »prof. Egon Kunej, »da bi kvaliteta še naprej rasla — in upam, da bo — ker tudi zahteve v svetu vse bolj rasejo. Toda ta rast je tesno povezana tudi z rešitvijo materialnih vprašanj, zato bi želel, da bi bilo teh težav čim manj in da bi našli kakšen stalni vir dohodkov, ki bi nam omogočil večja gostovanja, kar bi pomenilo tudi neposredno stimulacijo pevcem. Tako so v teku razgovori, da bi letos gostovali v Bremnu, za kar bi bil seveda potreben denar. Povabil z vzhoda zaenkrat še nimamo, kajti Bolgarija, Češkoslovaška in Rusija imajo odlične zборе, zato zanje nismo kdove kako zanimivi.«

Ko smo na koncu hoteli izvedeti še za kakšno posebno doživetje (ki jih je bilo seveda v petnajstih letih dovolj), je prof. Kunej povedal anekdoto:

V komornem zboru veljam kot znan antitalent za nogomet. Ko smo se neko nedeljo peljali po Holandiji, kjer je bila prav tistega dne na programu nogometna tekma med našo in angleško reprezentanco, so me vprašali, kaj sodim, kakšen bo rezultat. Rekel sem: pet, proti nič. Vsi v avtobusu so se zasmeli. Toda ko smo kasneje slišali rezultat, se je ta popolnoma ujemal z napovedjo. Zdaj sem se seveda smejal jaz.

— Kako je to mogoče? so se čudili.

— Veste, sem rekel, — v meni so skriti talenti.

dhr

Pantomima

V nedeljo, 12. aprila bo ob 19.30 gostovala v Slovenskem ljudskem gledališču Parižanka Giselle Tollé s samostojnim večerom pantomime. Priznana plešalka je učenka znamenitega Marceaua. Njena pantomima je posebne vrste, ne zajema vsebine iz vsakdanjega življenja, marveč iz fantazijskega, notranjega sveta, v katerega se lahko človek vsak hip poda. V tem razkrivanju notranjega življenja pa v vselej potne nekaj o človeku. Na to izredno gostovanje Celjane in okoličane še posebej opozarjamo. Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni.

SEM PA TJA

PREDVSEM PA NAZAJ

Zadnja premiera celjskega gledališča: Horvathova groteska Sem pa tja je po vsem videzu zgrešila celo svoj edini namen — zabavnost. V bližini iskričevega Rezervista, polnega domiselnosti, ostrine ter gledališkega čara in žara, je delovala Horvathova burka blede in neizrazito. Pretenciozni podnaslov igre groteska je skorajda neutemeljen, ironično-satirične teže domala ni, humorističnega elementa pa je toliko in takšnega, kot nastopa v avstrijskih lilmskih komedijah dokazano slabega kova. Da je komedija lahko tudi bridko resna zadeva, nam je razumljivo, da pa burka deluje dolgočasno, ni odpustljivo.

Avtor Odón von Horvath (1901 do 1939), Madžar po rodu in Nemec po literarni pripadnosti, bi bil iz motiva igre lahko izpeljal nedvomno mnogo več, kolikor ta več seveda ni bil omejen z avtorjevimi ustvarjalnimi sposobnostmi. Pojav človeka med desetim in levim bregom, razmerje med uradno (ne)pravico in človečnostjo, odnos med družbenim koleškom in brezmočnim posameznikom — vse to daje velike možnosti tako v tragikomični kot v satirično-burleskni smeri. Žal pa ni pričakovane učinke ne tu ne tam. Ob sugestivnem delovanju istega mo-

tiva npr. v Travnovem socialnem romanu Mrtvaška ladja ali pri Cankarjevem Šimnu Sirotniku (občinski revež med dvema občinama) izpade vsa zgodba Ferdinanda Sirotnika nepričljivo, slabotno in anemično. V splošnem lahko rečemo, da uvrstitve Horvathove burke na repertoar ni bila niti v korist gledališču niti v prijetnost gledalcem (in igralcem).

Režiser Kislinger je igro izpeljal v mešanem realistično groteskem načinu. Kljub šibkosti literarne osnove pa bi lahko z večjo dinamiko in živahnostjo dogajanja najbrž uspel obvladati nekaj nelagodnosti v izpeljavi.

Igralci so se trudili, da bi igri vllili kaj več prepričljivosti in učinkovitosti, vendar so bili v nezavidnem položaju glede na možnosti teksta. V ospredju je bil vsekakor Marjan Breznik kot Ferdinand Sirotnik, Breznik je primerno, zadržano in nevsiljivo podal junaka, ki ni niti tragičen niti komičen niti zabavno učinkovit, ampak le osrednje neizrazit. Mija Mencejeva je bila kar prisrčna in razgibana graničarjeva hči, oba graničarja — Ško in Bermež — sta bila dovolj ustrezna, galerijo likov pa so bolj ali manj uspešno dopolnjevali tudi drugi: npr. Jeršin kot žandar Povalej, Goršičeva kot krčmarica — gospa Hanuš, Krošl kot ministrski predsednik desnega brega in Nada Božičeva kot žena prosvetnega delavca. Prijetno je presenetil tudi Franci Gabrovšek z dokaj domišljeno vlogo prosvetnega delavca. Na polji gledališkega repertoarja Sem in tja pa je Horvathova igra žal take vrste, ki po prejšnjih premierah — korak naprej — pomeni dva koraka nazaj.

SMARKE SOLE SO PREDLOŽILE STATUTE

Vse osnovne šole v šmarnski občini so v torek predložile občinski skupščini v potrditev svoje statute, ki so jih sprejele delovne skupnosti osnovnih šol. Pri vseh šolah so v preteklih dneh osnovali delovne skupnosti, izvolili predsednike, s čimer so prenehali delovati dosedanja šolski odbori. Z njimi so ponesli večjo odgovornost v samoupravljanju na delovni kolektiv, ki bo zlasti gospodaril in odgovarjal za čimboljše izobraževalno vzgojne rezultate na šolah. Podčrtali so posebej še pomen vzgojnega dela, idejnosti in položaj direktorjev, ki jih bo v posebnih primerih delovna skupnost tudi lahko odpoklicala pred potekom štiriletne mandatne dobe. Statuti, vsaj večina pa utemeljujejo očitneje še odnose med družino in šolo.

S knjižnih polic študijske knjižnice

- Rejic M.: Tisočeri obrabi sladke vode. Ljubljana 1963. S. 24440.
- Stanonik J.: The Myth and the Symbol. Ljubljana 1962. S. 23285.
- Grubačič K.: Božidar Knežević. Sarajevo 1962. S. 24287.
- Svjetski almanah. I. Zagreb 1963. S. 24290.
- Priročnik za šolske kuhinje. Ljubljana 1963. S. 24322.
- Lips E.: Modrost v divjini. Ljubljana 1962. S. 24321.
- Kobrinski N. J.: Hitrejši kot misel. Od preprostega računalja do elektronskih računskih strojev. Ljubljana 1963. S. 24328.
- Zakon o dvojezičnih šolah in šolah z učnim jezikom narodnostnih manjšin. Murska Sobotna 1962. S. 24335.
- Seuphor M.: Apstraktna umjetnost. Zagreb 1959. S. 24338.
- Arko S.: Zdravstveno varstvo živali. Ljubljana 1963. S. 24343.
- Halslinsky M.: Nuklearna hemija i njene primene. Beograd 1962. S. 24354.
- Božović B.: Klinička endokrinologija. Beograd—Zagreb 1962. S. 24355.
- Moore W. J.: Fizička hemija. Beograd 1962. S. 24357.
- Serdar J.: Prenosila i dizala. Zagreb 1963. S. 24360.
- Jelaković T.: Negativna reakcija u tonrefekcivnoj tehnici. Zagreb 1957. S. 24362.
- Sprehodi pod morjem. Ljubljana 1963. S. 24369.
- ture i sportu. I. Moskva 1961. S. C. 8.

- Hochheimer A.: Zlatna groznica. Zagreb 1961. S. 23325.
- Julius S.: Modrost našega telesa. Ljubljana 1962. S. 23403.
- Mance V.: Strojevi u poljoprivredi. I—II. Zagreb 1960—1962. S. 26370.
- Knjižnica je odprta vsak delavnik od 8. do 18. ure, ob sobotah pa samo od 8. do 13. ure.

GLASBENI VEČER UČENCEV IL. OSNOVNE ŠOLE

V vrsto glasbenih prireditev in koncertov v tem mesecu se bodo v torek, 14. aprila vključili tudi učenci II. osnovne šole, ki se bodo celjski publiko predstavili s celovečernim glasbenim sporedom. To bo po dolgih letih prva tovrstna prireditev, ki bo prikazala glasbeno dejavnost na eni izmed celjskih osemletk. V pestrem sporedu bodo sodelovali otroški in mladinski zbor pod vodstvom dirigenta Eda Goršiča ter učenci — gojenci glasbene šole.

NA ZAVODU ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA TEČAJ ZA STREŽBO

Te dni bodo v zavodu za napredek gospodinjstva v Celju zaključili zadnjega izmed štirih tečajev, ki jih je obiskovalo strožno in medicinsko osebje bolnice in Celju in njenih oddelkov iz Novega Celja in Vojnika. Skupno je te tečaje obiskovalo 65 tovarišic in tovarišev, v tečaj pa so hodili vsak drugi dan po pet ur poleg redne službe.

Tečajniki so poslušali predvsem predavanja o strežbi, o estetskem oblikovanju obroka hrane in o podobnem. Tečaj je lepo uspel in pokazalo se je, kako zelo je bil potreben. Ta način izobraževanja doslej namreč ni bil ustaljen in tečajniki so sami poudarjali vrednost pridobljenega znanja. Zavodu za napredek gospodinjstva in vodstvu bolnice gre torej pohvala za zanimivo idejo.

POZOR! NIMAŠ PREDNOSTI

Komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu v Celju, so bile v marcu zelo delavne. Pripravile so 10 predavanj o prometnih nesrečah in cestnih prometnih predpisih, ki se jih je udeležilo nad tisoč občanov. Posebej pa so pripravile še 50 predavanj na osnovnih šolah. Na treh osnovnih šolah so organizirali interne razstave o prometu, na štirih pa so imeli kole-sarski krožki praktična tekmovanja s kolesi po planu in skici okrajnega odbora Jugoslovanskih pionirskih iger in komisije za varnost prometa. Razen tega pa so prodvajali več filmov in diafilmov s področja prometne vzgoje.

Več ali manj uspešno so občinske komisije v tem mesecu opravile številne naloge v zvezi z nagradnim natečajem okrajne komisije za varnost prometa v programu JPI. Formirale so ocenjevalne komisije, izdelale programe obiskov vseh šol, prijavljali v prometnem natečaju, angžirale vzorne voz-nike (nosilce plaket) za sodelovanje in nudenje pomoči šolam itd.

Pred šolami, ki stojijo ob glavnih cestah so organizirali pionirsko prometno službo, v kateri sodeluje več sto soloobveznih otrok.

Tudi za obveščanje javnosti so precej skrbeli, saj je bilo napisanih več člankov za lokalne tiskovne portale in lokalno ter tovarniško časopisje.

Okrajni odbor Združenja šoferjev in avtomobilistov Celje je za uvod v zvezno akcijo »Skrbimo za brezhibno in pravilno uporabo svetlobnih teles na vozilih, uredil razstavo v izložbah uprave podjetja »Klima-Celje in s parolami opozoril voznike na nevarnost, ki jo povzroča nepravilna uporaba in neurjenost svetlobnih teles na vozilih. Razstavili so tudi vozila s pravilno svetlobno opremo (kolo, moped, motorno kolo).

Okrajna komisija za varnost prometa Celje

Studenc, Gabriel Gorisšek, mizar iz Pongrača in Neža Kok, delavka iz Stor. Ivan Svet, tovarniški delavec iz Sempetra v Savinjski dolini in Terezija Hroopt, gospodinja iz Zgoranjih Grušovelj, Vencoslav Vašl, tovarniški delavec iz Ločice ob Savinji in Ivanka Hojnik, tovarniška delavka iz Ločice ob Savinji. Melhior Hribernik, mizar iz Podvrha in Pavla Zajc, keramična slikarka iz Rakovclj.

UMRLI SO:
Jozefa Korošec, roj. Prislán, preužitkarica, iz Glinj (88), Marija Kok, roj. Borin, gospodinja iz Grajske vasi (81), Anton Hriberšek, upokojenec iz Kasaz (82), Andrej Pikel, učencec iz Gotovelj (12), Ana Vidmajer, roj. Metličar, gospodinja iz Gotovelj (86), Frančiška Super, roj. Rančigaj, socialna podpiranka iz Zavrha pri Galiciji (79), Ladislav Poklač, invalidski upokojenec iz Podvina.

VELENJE
Od 29. marca do 4. aprila 1964 se je rodil mrtev dojenček.

POROČILI SO SE:
Herman Kasesnik, strojni ključavničar iz Pesja in Eltruda Kos, delavka iz Velenja. Rafael Goršek, rudar iz Saleka in Mihaela Adelišč, delavka iz Saleka, Dominik Beškovič, rudar iz Velenja in Jožefa Pogorelec, gospodinja iz Velenja.

UMRLI SO:
Martin Urlep, krojač iz Gave (68), Marija Štukovnik, preužitkarica iz Saleka (78), Marija Pavlina, gospodinja iz Skal pri Velenju (53), Bernard Vivod, invalidski upokojenec iz Smartinskih Cirkovec (78), Jože Zagorčnik, kolar iz Velenja (60).

LASKO
Od 28. marca do 4. aprila 1964 so se rodili dve deklici in en deček.

POROČILI SO SE:
Mihael Ojsteršek, rudar iz Ojstrega in Ana Podbreznik, navijačka iz Ojstrega, Martin Hrašnik, tonilec cinka iz Tevé in Silvestra Črnčič, tkalica iz Lahomnega, Vinko Zemo, poljedelec iz Trobnega dola in Marija Bukovšek, poljedelka iz Trobnega dola. Alojz Trupl, poljedelec iz Trobnega dola in Stefanija Zelič, poljedelka iz Curnovca.

UMRLI SO:
Franc Senica, upokojenec iz Kuretneza (77), Marija Borštnar roj. Vavtar, upokojenka iz Mokronoga (96), Jože Sanda, posestnik iz Rečice (86), Rozalija Lokovšek, poljedelka iz Olesč (96), Marija Funkel, gospodinja iz Velikih Grabovč (72), Franc Pušnik, posestnik iz Curnovca (72).

SENTJUR PRI CELJU
Od 29. marca do 4. aprila 1964 se je rodila 1. deklica.

POROČILI SO SE:
Jožef Magdalenc, delavec in Marija Bobnič, trg. pomočnica oba iz Osredka, Jožef Romih, kmetovalec iz Zegra in Marija Gmeč, poljedelka iz Presečnega, Stanislav Košir, kmetovalec iz Primoža in Jožefa Romih, poljedelka iz Zegra, Jožef Privšek, delavec iz Podlešja in Angela Arzenšek, poljedelka iz Skarnice, Vid Jazbinsček, poljedelec iz Presečnega in Frančiška Jazbinsček, poljedelka iz Jelc.

UMRLI SO:
Jožef Gračner, preužitkar iz Brd (73), Marija Jazbinsček, kmetica iz Jelc (79), Jožef Lenart, preužitkar iz Voduc (90), Martin Zavski, kmet iz Sel (63).

BREZICE
Od 29. marca do 4. aprila 1964 se je rodilo 7 deklic in 11 dečkov. Porok ni bilo.

UMRLI SO:
Martin Kranjčević, kmetovalec iz Kobil 55 Milica Kosič, poljedelka iz Zaprešča, (91), Jože Komušar, kmetovalec iz Zelneza (63), Karel Hunski, socialni podpiranec iz Bukovja (77), Ana Zidar, osebna upokojenka (72), Janez Zidar, kmetovalec iz Sel (76), Anton Spilar, kmetovalec iz Stolovnika (75), Hočevar roj. Zalezina Ivana, druž. upokojenka iz Otavnik (47), Marija Spoler, soc. podpiranka iz Mosteca (74), Leopold Ferencak, osebni upokojenec iz Cerine (60), Lenka Jankovič, roj. Pangerič, preužitkarica iz Krške vasi (88), Jože Jakolič, preužitkar iz Traja (84).

VELIKE RAZLIKE V CENAH

Osnovna značilnost, ki smo jo pretekli teden zabeležili na celjski tržnici, so bile velike razlike v cenah med prodajalci socialističnega in privatnega sektorja. Pri nekaterih pridelkih znaša ta razlika celo sto in še več dinarjev, vendar kupci tega niti ne opazijo in kupujejo, ne da bi se prej prepričali, če ne bi bile enake kvalitete dobili kje drugje mnogo ceneje. Poglejmo nekaj takih razlik:

Krompir je v preteklem tednu socialistični sektor prodajal po 48 dinarjev, privatni proizvajalci pa po 45 do 55 dinarjev kilogram. Zelje je bilo po 100 in 150 dinarjev, kisló po 80 do 100, kislá repa pa po 60 do 80 dinarjev. Ohrvoti so prodajali po 130 dinarjev, korenček pa so cenili zelo različno. Medtem ko smo ga lahko na stojnicah trgovine Lava in Agroprometa kupili že za 70 dinarjev, je bilo pri kakih branjevki treba odšteti zanj tudi 200 dinarjev. Eden od pridelkov, kjer je bila razlika v ceni najbolj očitna, je nedvomno špinata. Socialistični sektor jo je prodajal po 160 dinarjev kilogram, privatniki pa kar po 200 do 600 dinarjev. Tudi s solato — predvsem s motovilcem in radičem — se je zgodilo nekaj podobnega. Družbeni sektor je radič prodajal po 180 in motovilec po 250 dinarjev kilogram, privatni proizvajalci pa oboje po 400 do 600 dinarjev. Sicer pa je bila majniška solata po 400, glavna pa po 300 do 400 dinarjev kilogram.

Tudi v preteklem tednu je bilo že nekaj kumar — pripeljali so jih iz Velenja — po 420 dinarjev. Na sploh je tržnica lepo preskrbljena, če izvzamemo perutnino, ki je tudi zelo draga. In še jajčka? Prodajajo jih po 25 do 30 dinarjev.

KRONIKA NESREČ

Angela Plazar iz Budne vasi na Dolenjskem je padla in si poškodovala nogo.
Franc Zvonar iz Začreta je bil pri streljanju s karbidom ranjen na glavi.
Martin Kugler je v Celju na ulici padel v nezavest.
Franc Jakob iz Celja si je pri padcu poškodoval nogo.
Pri sekkanju drv je padlo poleno na glavo Antoniji Kniflic iz Začreta.
V Libovjah je padel s kolesom Ivan Bračič iz Levea, Ranil si je glavo.
Alojz Svet iz Polzele si je pri padcu z lesne poškodoval roko in ključnico.
Ivan Rizman iz Gotovelj si je pri delu poškodoval roko.
Francica Oprešnika iz Studenca pri Zalcu je v gozdu stisnil hlood, Poškodoval mu je rebra.
Martin Holamek iz Celja si je pri padcu poškodoval nogo.
Pri delu v gozdu si je poškodoval roko Stefan Mohorko iz Pečovnika.
Na železniški postaji v Celju je lokomotiva odbila Gabrijela Plahuto, Poškodoval si je roko in nogo.
Pri padcu si je zlomila nogo Slavica Zupanc iz Dola pri Frankolovem.

EKSPLOZIJA BENCINSKIH HLAPOV

V soboto je Agica Novak iz Vranskega prala obleko v bencinu. Ker je imela v sobi prižgano električno pečko, so se bencinski hlapi vneli in nastala je eksplozija, ki je porušila steno sobe. Pri nesreči je dobila Agica Novak lažje opekline po obrazu, škoda pa cenijo na okrog 100 tisoč dinarjev.

Dva dni kasneje pa se je pripetila podobna nesreča Mariji Arh iz Cerkelj ob Krki. Z bencinom je čistila obleko v kuhinji, kjer je imela zakurjen štedilnik. Nastala je eksplozija, ki je poškodovala steno. Arhova pa je dobila lažje opekline po obrazu, rokah in nogah.

S TLEČO GOBO ZAŽGAL KOZOLEC

V nedeljo popoldne je nastal požar na gospodarskem poslopju Antona Božica v Žurkovem dolu pri Sevnici. Požar je zažetil njegov 16-letni sin Marjan, ki se je igral s tlečo gobo, ki jo je imel privezano na žico in jo vrtel. Pri tem se mu je goba odvezala in odletela med koruznico. Nekaj časa jo je iskal, nato pa je odšel. Gospodarsko poslopje je pogorelo do tal in škodo cenijo na približno 800 tisoč dinarjev.

NESREČA Z ROČNO BOMBO

Pretekli četrtek so našli otroci v vasi Kalce-Naklo zapuščeno italijansko ročno bombo. Ko so jo z njo igrali, jim je eksplodirala. Pri eksploziji so bili težje telesno poškodovani 5-letni Franc Flažsman, 5-letna Marica Pirc in 6-letna Anica Čuk.

Direktor »AGROPROMETA« Edo Steblovnik: SODELOVANJE

PRI PROGRAMIRANJU PRESKRBE!

Preskrba s sadjem in zelenjavo je ena tistih dejavnosti trgovine, ki ji potrošniki namenijo največ svojih kritičnih pripomb. Tako je pravzaprav v vseh letnih časih. Pozimi kritiziramo slabo preskrbo, poleti pa slabo kvaliteto. Zanimalo nas je, kaj pravijo o tem v preskrbovalnem podjetju »Agropromet« v Celju, ki v glavnem preskrbuje s sadjem in zelenjavo ves celjski bazen.

»Razumeli boste,« je dejal direktor »Agroprometa« tovariš Edo Steblovnik, »da preskrbeti dovolj sadja, zelenjave in ostalih pridelkov za tako široko območje kot je celjsko, prav gotovo ni lahka naloga. No, toda zbrali smo že nekaj dragocenih izkušenj. Tako se je pokazalo, da je preskrba najbolj v redu v tistih komunah, s katerimi sodelujemo pri sestavljanju programov potreb po sadju in ostalih pridelkih. Pravzaprav je tak način programiranja dobra stekel samo v celjski občini, medtem ko drugod še nismo našli toliko razumevanja. Na podlagi takega programa naše podjetje nato sklepa pogodbe s proizvajalci. Tako poskušamo zagotoviti primerne količine pridelkov, pa tudi primerne cene.«

»Pri sklepanju pogodb vnaprej imate prav gotovo precej težav?«

»Nedvomno. Ponavadi se zaplete pri določevanju cen. Vidite, težko je namreč predvideti, kakšna bo situacija na trgu, kakšna bo letina, pa ponudba itd. Zato se lahko tudi primeri, da se dogovorimo s proizvajalcem za višjo ceno, kot jo kasneje lahko uveljavimo na trgu. V takem primeru bi morali razliko kriti iz skladov rizika, kajti razumeli boste,

da podjetje samo izgube ne bi moglo pokriti. Skladi rizika torej igrajo pri sklepanju pogodb vnaprej pomembno vlogo. Mislim pa, da bi bilo mnogo bolje, če bi jih formirali v okraju skupno, ne pa v vsaki občini posebej.«

»In koliko pogodb ste že sklenili za letošnje sezono?«

»Za vse naše območje potrebujemo na leto 5616 ton vrtnin. Za proizvodnjo na socialističnem sektorju smo že sklenili 2550 ton pogodb in mislimo, da bo to dovolj. Ostali pridelki so namreč taki, da jih lahko na trgu kupimo kadarkoli. To velja za čebulo, za slabše vrste krompirja itd. Sadja porabi naše območje 3300 ton. Za sadje sklepamo pogodbe takrat, ko je sadno drevje v cvetu. Tako smo že sklenili pogodb za 175 ton češenj in 180 ton breskev, medtem ko bomo dogovore za jabolka in hruške sklenili kasneje.«

»Kako pa je z agrumi?«

»Z agrumi imamo precej težav. Uvozniki namreč pogodb ne sklepajo. Zavaljo tega je preskrba z agrumi tudi tako zelo stihjska. Kadar so devize na razpolago, je na trgu agrumov toliko, da se kvarijo, sicer pa jih pogosto primanjkuje.«

Vse torej kaže, da letos s preskrbo sadja in zelenjave ne bo prevelikih težav. Marsikaj je seveda odvisno tudi od letine, zato upajmo, da nas ne bo pustila na cedilu.

V ŠTORAH TEČAJ ZA PREMIKAČE

Te dni so v Železarni Store pričeli tečaj za premikače, ki bodo zaposleni v prometni službi podjetja. Tečaj bo štirikrat tedensko in bo trajal šest tednov. Zaključne izpite bodo tečajniki opravili meseca maja.

GIBANJE PREBIVALSTVA

CELJE

Od 29. marca do 4. aprila 1964 se je rodilo 59 deklic in 44 dečkov.

POROČILI SO SE:

Viljem Odeh, delavec in Emilija Lesjak, delavka oba iz Sentjurja pri Celju. Franc Kolman, zidar iz Zegra in Franja Plešnik, uslužbenka iz Celja. Cerjau Franjo, šofer in Cecilija Škoberne, bol. strožnica oba iz Celja. Srečko Klepej, strojni tehnik iz Tebarja in Marija Poredoš uslužbenka iz Laške vasi. Miloš Stanojevič, finomehanik iz Celja in Helena Ribtar, administratorka iz Lave. Janez Klaneček, gozdni delavec in Antonija Flis, poljedelka iz Pečovnika. Karel Hanžič, avtomobilar iz Babna in Karolina Antloga, poljedelka iz Male Pirešice. Rudolf Sikovec, gradbeni inženir iz Rače in Ljudmila Brodnik, diplomirana farmacevtka iz Zidanega mostu. Franc Perc, zidar iz Krivice in Košec Frančiška, delavka iz Zagrada. Janez Lešnik, šofer iz Polž in Marija Kuvavica, učiteljica iz Konjice. Jože Teršek, šofer iz Harja in Ema Selič, uslužbenka iz Smarjete. Jakob Kramp, kovnopolskar iz Zgornje Hudinje in Ljudmila Smolčič, trg. pomočnica. Frančišek Klepej, poljedelec iz Frančiška Romih, poljedelka oba iz Konjice.

UMRLI SO:

Barbara Bezovnik, otrok iz Juvanja (2). Frančiška Plešnik, gospodinja iz Sojeka (46), Jože Štribar, upokojenec iz Zvodna (57), Karel Šamec, invalidski upokojenec iz Celja (67), Jožef Kramaršek, delavec iz Primoža (20), Zofija Vihernik, upokojenka iz Celja (89), Metod Gorisček, uslužbenec iz Pivke (48), Ana Smolnikar iz Vojnika (76), Adolf Vrečko, komercialist iz Celja (54), Jožefa Levčičnik, gospodinja iz Celja (74).

ZALEC

Od 29. marca do 4. aprila 1964 ni bilo rojstev.

POROČILI SO SE:

Rudolf Lešnik, avtomobilni sprevednik iz Hram in Amalija Zerjav, uslužbenka iz

VEČKRAT SE JE PREVRNIL

V soboto zjutraj je vozil iz Celja proti Ljubljani z osebnim avtomobilom TS-53336 Franc Berginc. Na zoženem delu cestišča v Sentrupertu ga je zaradi prevelike hitrosti in spolzke ceste zaneslo na levo stran ceste, kjer se je zaletel v občestni kamen in se večkrat prevrnil po travniku. Med prevračanjem je iz vozila padel sopotnik Boris Jelenko, ki je pri tem dobil hude telesne poškodbe. Na vozilu pa je za 800 tisoč dinarjev škoda.

TRČENJE NA POLEDENELI CESTI

Preteklo soboto je vozil iz Celja proti Ljubljani voznik osebnega avtomobila LJ-208-03 Vinko Suštaršič. V Latkovi vasi je hotel prehiteti kolesarja in mopedista, ki sta vozila pred njim. V času prehitevanja je zagledal nasproti vozeči osebni avtomobil, ki ga je vozil Leopold Bregran in je pričel zavirati. Ker pa je bila cesta spolzka in je imel slabe gume, ga je zaneslo na levo stran ceste, kjer je trčil z nasproti vozečim avtomobilom. Pri tem so bili poškodovani sopotniki v obeh osebnih avtomobilih, nastalo škoda pa cenijo na preko 500 tisoč dinarjev.

Komisija za razpis uslužbenkih mest pri skupščini občine Slovenske Konjice

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. REFERENTA ZA CIVILNO ZAŠČITO
2. REFERENTA ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE
3. KOMUNALNEGA IN GRADBENEGA INŠPEKTORJA
4. STROJEPIŠKE I. a RAZREDA

Pogoji: pod 1. popolna srednja šola ali priznana z izpitom; pod 2. popolna srednja šola gradbene smeri; pod 3. popolna srednja ali visoka šola I. stopnje gradbene smeri; pod 4. administrativna šola.

Ponudbi je priložiti: zadnje šolsko spričevalo ali dokazilo, da je kandidatu priznana srednja ali visoka strokovna izobrazba, ki je v razpisu navedena pod pogoji 1., 2. in 3., kratek življenjepis, potrdilo, da kandidat ni v preiskavi.

Plača po pravilniku o delitvi dohodka uprave skupščine občine Slovenske Konjice.

Prošnjo, kolkovano po tar. št. 1 zakona o upravnih taksah, je poslati na skupščino občine Slovenske Konjice.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju RUDNIK RJAVEGA PREMOGA LAŠKO

razpisuje delovno mesto

dveh kvalificiranih električarjev

Prednost pri sprejemu imajo kandidati prosti vojaščine. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

»Savinjski magazin« Zalec — komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. uslužbenka-ko za komercialo
2. poslovodjo poslovalnice

Pogoji: pod 1. absolvent ESS po možnosti s prakso; pod 2. VK trg. delavec s 5-letno prakso, ali KV trg. delavec s 15-letno prakso.

OD po pravilniku.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

Pismene prošnje z opisom dosežanjega delovnega mesta in spričevalo o šolski in strokovni izobrazbi dostavite upravi podjetja.

OBJAVE IN OGLASI...

VABIHO VAS NA IZLETE

1. PO SEVERNEM JADRANU — 3-dnevni prvomajski izlet s posebno ladjo na Mali Lošinj in Rab; prijave do 20. aprila.
2. RAB — 3-dnevni prvomajski izlet z ladjo; prijave do 20. aprila.
3. PRAGA — 3-dnevni izlet z avtobusom na bogometno tekmo Jugoslavija : Češkoslovaška; prijave do 15. aprila.
4. PRAGA—SALZBURG — 6-dnevni izlet v maju; ogled Prage, Dunaja in Salzburga; v Pragi obisk prirediteljev v okviru svetovnega festivala »Praska pomlad«; prijave do 20. aprila.
5. PARIS—LONDON — 8-dnevni izlet v maju; prijave do 23. aprila.
6. PO DOLOMITIH — 5-dnevni avtobusni izlet v maju; prijave do 30. aprila.
7. CARIGRAD — 9-dnevni avtobusni izlet v avgustu; ogled Sofije; prijave do 23. maja.
8. AZURNA OBALA — 6-dnevni avtobusni izlet v septembru; ogled Milana, Torina in Genova; prijave do 12. julija.
9. TOKIO — 12-dnevni izlet s posebnim letalom na olimpijske igre v oktobru; prijave do 1. avgusta.
10. NEW YORK — 11-dnevni izlet s posebnim letalom na svetovno razstavo; odhod iz Ljubljane 20. julija in 24. avgusta; prijave do 10. junija.
11. PO SOVJETSKI ZVEZI — 14-dnevno potovanje z vlakom; prijave do 15. maja.
12. 5-dnevni KOMPASOV RALLY — preko GROSSGLOCKNERJA, INNSBRUCKA, CORTINE D'AMPEZZO; prijave do 15. aprila.
13. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
14. SLOVENSKA KOROŠKA — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in Koroške borce.

- DELOVNI KOLEKTIVI — ORGANIZACIJE!**
1. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
 2. SLOVENSKE GORICE—TRAKOSCAN — dvodnevni avtobusni izlet.
 3. PLITVIČKA JEZERA—CRIKVENICA—RIJEKA — dvodnevni izlet z avtobusom.
 4. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
 5. PO DOLENJSKI — eno- in dvodnevni avtobusni izleti.
 6. PO GORENJSKI PREKO VRŠICA NA PRIMORSKO — dvo- in večdnevni avtobusni izleti!

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obale in rečne plovbe in posebnimi letali. Kompas Celje posreduje prodajo vseh vrst voznic za železniški, pomorski in letalski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menija tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS Celje daje brezplačno vse potrebne in turistične informacije, prodaja razlednice, zemljevide, spominke, letalske znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE
Tomišičev trg 1 — tel. 25-50

GLEDALIŠČE

TEDEN SLOVENSKE DRAMATIKE

- Petek, 10. aprila 1964 ob 19.30 uri: Miha Remec: SREČNI ZMAJI. Zadnjikrat, SLG Celje. Abonma za Teden slovenske dramatike in izven.
- Sobota, 11. aprila 1964 ob 19.30 uri: Ivan Potrč: NA HUJI DAN SI ZMEROM SAM. Gostovanje Drame SNG iz Ljubljane. Abonma za Teden slovenske dramatike in izven.
- Sobota, 11. aprila 1964 ob 19.30 uri: Alexandre Rivemaler: REZERVIST. Gostovanje v Kostanjevici.
- Nedelja, 12. aprila 1964 ob 19.30 uri: Večer pamfletov. Izven. Gostovanje Giselle Tolle iz Pariza. Vstopnice so v prodaji.
- Ponedeljek, 13. aprila 1964 ob 16.30 uri: Alexandre Rivemaler: REZERVIST. Zaključna predstava za Dan železničarjev.
- Torek, 14. aprila 1964 ob 19.30 uri: Odhiv von Horvath: SEM PA TJA. Torkov abonma in izven.
- Sreda, 15. aprila 1964 ob 17. uri: Odhiv von Horvath: SEM PA TJA. Abonma za nepokojene in izven. Vstopnice še dovoli na razpolago.
- Petek, 17. aprila ob 15.30 uri: Odhiv von Horvath: SEM PA TJA. I. šolski abonma.
- Petek, 17. aprila 1964 ob 20. uri: Večer Frana Mihličkega. Izvaja Marjan Dolinar. Organizator Obč. komite LMS Celje.

KONCERTI

- Sobota, 11. aprila ob 20 v Narodnem domu: Slavnostni koncert KOMORNEGA MOŠKEGA ZBORA ob 15-letnici ustanovitve. Dirigent: Egon Kunej
- Sreda, 15. aprila ob 20: Ponovitev koncerta Komornega moškega zbora
- Petek, 24. aprila: VI. abonmajski koncert Renski komorni orkester (Köln) Dirigent: Thomas Baldner
- Sobota, 25. aprila: 19. redni letni koncert mešanega zbora »Svoboda« na celjski gimnaziji. Dirigent: Egon Kunej
- Sreda, 13. maja: Tenorist Anton DERMOTA član dunajske odzavne opere pri klavirju Hilda Dermota in Janko Ravnik Izven abonmaja. Abonenti imajo prednost nabave vstopnic.

Rezervacije za vse koncerte sprejema Koncertna poslovalnica pri glasbeni šoli v Celju. Tel. 27-12. Cenjene abonente vljudno prošimo, da poravnajo zadnji obrok.

KINO

- KINO SEMPETER V SAV. DOLINI
- Od 11. do 12. aprila 1964 »Obleganje Sirakuz« — franc. italij. barvni film CSP.
15. aprila 1964 »Ponarejevalec iz Londona« nemški film.
16. aprila 1964 »Triglavske strmine«, slovenski film.
- KINO SÉNICA
- Od 11. do 12. aprila 1964 »Samorastniki«, slovenski film.
15. aprila 1964 »Ti smem reči matic«, avstrijski film.

STANOVANJA

Trgovsko podjetje »Modas«, Celje išče prazno ali opremljeno sobo. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Soliden možki išče sobo. Plača vnaprej. Naslov v upravi lista.

Iščem enosobno stanovanje, nudim posojilo ali plačam vnaprej. Naslov v upravi lista. Soba, po možnosti s posebnim vhomom išče mirno dekle. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Center«.

Prazno ali opremljeno sobo s posebnim vhomom potrebujem najnu. Plačam 3 leta vnaprej, ali dam brezobrestno posojilo. Naslov v upravi lista.

Prazno sobo v bližini mesta iščem, ali zamenjam za sobo izven mesta. Plačam nekaj let vnaprej. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Upokojenka«.

Mirnemu, poštememu uslužbencu oddam opremljeno sobo s posebnim vhomom. Naslov v upravi lista.

Ce želite ugodno, prijetno stanovanje na deželi, ob cesti, 20 minut iz mesta, javite pisмено na naslov: Trbovre Jože, čevljar, Kečica 34 pri Laškem.

Mlada zakonec išče prazno ali opremljeno sobo, plačata tudi za 1 leto vnaprej. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

Sprejemno pridno gospodinjsko pomočnico. Plača dobra. Oblakova 3, Celje.

Iščemo primerno pisarniško moč z znanjem iz finančne stroke ter nekaj let prakse za trizno dnevno zaposlitev. Naslov v upravi Celjskega tečnika.

Upokojenko za 7-urno pomč v gospodinjstvu išče tri članska družina. Nastop s mesecem majem. Naslov v upravi lista.

Grem za gospodinjsko pomočnico. Ponudbe na upravo lista pod šifro »MARLJIVA«.

Urarskega pomočnika sprejemem. Plača dobra in saba. A. Lečnik, Celje, urar. Zidaniškova ulica.

KUPIM

Stanovanje kupim v bloku v Celju. Naslov v upravi lista.

Slamoreznic in mlatalnico kupim. Ivan Verčnik, Zg. Zreče.

Kupim čebelo s panji ali brez njih. Ponudbe na upravi lista pod šifro »Čebete«.

DRUŠTVO STENOGRAFOV IN STROJEPISCEV CELJE VABI NA SVOJ REDNI LETNI OBČNI ZBOR

Ki bo v ponedeljek, 15. aprila 1964 ob 18. uri v učilnici EKONOMSKE SOLE v Vodnikovi ulici v običajnim dnevnem redom.

Ce ob napovedani uri ne bo navzočih dovolj članic oziroma članov, bo pol ure pozneje obeni zbor ob vsaki udeležbi na istem mestu.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 11. do 18. aprila 1964: Ciril UMEK, veterinar, Celje, Kersnikova 37 (vogal Kersnikovae in Dečkove ce ste).

TURIZEM

OBČNI ZBOR OTD CELJE

Redni občni izbor olepševalnega in turističnega društva Celje, združen s koncertom prakov Ljubljanske opere Ladka Korošica in Vilme Bukovec, bo v četrtek, dne 16. aprila ob 19.30 v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnine ni. Vljudno vabljene člani in prijatelji društva.

»LEPO MESTO«

Od nedelje, 12. t. m. naprej bo v prodaji v vseh trafikah časopis LEPO MESTO. Časopis objavlja članke s področja turizma, gostinstva, komunalne ureditve, kulture in športne iz raznih krajev. Posebno zanimive so kulturne in turistične bodice v verzih. Naročnike sprejemajo v Turističnem informacijskem uradu v Stanetovi ulici.

ODDAJANJE ZASEBNIH SOB

Olepševalno in turistično društvo Celje naproša vse, ki že oddajajo sobe ali jih želijo letos oddajati, da to prijavijo do 25. t. m. v Turističnem informacijskem uradu v Stanetovi ulici. Kdor sob ne bo prijavil, jih letos ne bo smel oddajati, ker bodo meseca maja pregledali samo tiste sobe, ki bodo na novo prijavljene. Šele po pregledu, ki ga bodo opravili organi občinske skupščine s sodelovanjem našega društva, bodo izdana nova dovoljenja za oddajanje sob.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so sprejeli mojega edinega sina

ADOLFA VRECKA

do njegovega preranega poslednjega doma. Posebno zahvalo izrekam kolektivni tovarne »Zičnac« za vsestransko pomoč, tovarišu direktorju za ganljive in tolažilne besede ter vsem, ki so njegov odhod počastili s poslovnimi govori in številnim cvetjem. Toplo se zahvaljujem pevecem, godbi in čč. dahovščini.

Celje, Maribor, 4. 4. 1964.

ZAHVALA

Delovnemu kolektivju »Agroservis« v Sempetru, posebno pa še tovarišu direktorju Albinu Reharju, iskrena hvala za vso izkazano pomoč in pozornost ob času moje boleznj.

Hvaležni Jože Cimerman

PRODAM

Malo rabljen otroški kombiniran voziček prodam. Trobiš, Vojnik, Osnovna šola. Ugodno prodam dve čebelni družini s panjem in štiri prazne panje. Japljeva 3, Celje, Polule.

Prodajam, ali dam v najem posestvo, stan. hišo (elektrika in inventar). Cena je ugodna. Lazaik Amalija, Zagraden 20, Griže.

Enostanovanjsko vseljivo hišo v okolici Prebilda prodam. Naslov v upravi lista.

Posestvo, 3 ha zemlje z gospodarskim poslopjem v bližini Sentjurja prodam. Naslov v upravi lista.

Prodajam seno in otavo ob cesti v Laško. Naslov v upravi lista.

Seno in deteljo prodaj: Badovinac, Drešinja vas 34, Petrovče.

Posestvo s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem prodam v Zagradu 98. Nedogojeno poslojje prodam. Kečaj, Sentjur 106a.

Poceni prodam dobro ohranjeno otroško posteljico. Vprašati v Zalcu štev. 2.

2.900 litrov sadjeva prodam. Deželak Miha, Laško, Laziše.

Revolversko strelnico za manjša precizna dela, pripravno za delo na domu prodam. Ogled ob nedeljah v Ulici 29. novembra 15. Kuhinjsko opremo prodam. Saranovičeva 11 — pritrilje — levo.

Nov šivalni stroj Bagat prodam. Korenič, Jurčičeva 4, Celje.

Komfortno trosobno stanovanje, vseljivo junija, prodam. Celje, Groharjeva 16.

Vseljivo stanovanjsko hišo v Bukovčlaku 20, na Teharju prodam.

Poceni prodam lepo kuhinjsko kredenco. liebeničnik, Zg. Hudinja 70.

Malo rabljeno spalnico prodam. Naslov v upravi lista.

Sobno kredenco, pleskano, prodam. Naslov v upravi lista.

Celotno ogrodje za zidan — desni štedilnik, z bakrenim kotličkom prodam za 3.000 din. Ipatičeva 16, pritrilje, levo.

Vrtne luče, krajinke in lišna vrata prodaj: Tajšek, Drešinja vas 49, Petrovče.

Dobro ohranjeno spalnico ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

70 basno klavirsko harmoniko s tremi registri ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

RAZNO

Dekle — 30 let, s svojim domom, želi spoznati moškega do 40 let, električarske stroke. Ponudbe na upravo lista pod šifro »RESNO«.

Zensko za pomoč k starejši osebi iščem. Nudim stanovanje. Ostrožno 10.

Maribor—Celje! Dvosobno stanovanje v Mariboru zamenjam za stanovanje v Celju. Pisemne ponudbe na upravo lista pod šifro »330«.

Varuhinja k otroku, 5 ur dnevno iščem. Dogovor v ponedeljek popoldne. Naslov v upravi lista.

V varstvo sprejem otroka za 8 ur dnevno. Naslov v upravi lista.

Stranke, ki majo več kot eno leto v popravilu ure, naprošam, da jih dvignejo do 1. julija 1964. V nasprotnem primeru zapade po zakonu lastniška pravica. A. Lečnik, urar, Celje, Zidaniškova ulica.

Varuhinja za dopoldanski čas iščem k t-letnemu otroku. Naslov v upravi lista.

Kdo mi posodi 30.000 do decembra. Nudim ugodne obresti, ostalo po dogovoru.

IZLETNIK

Vabimo vas, na naše izlete:

ZURICH—LONDON—PARIS—MÜNCHEN
9-dnevno potovanje z vlakom;

ISTANBUL—SOFIJA
8-dnevno potovanje z vlakom;

FIRENCE—RIM—NEAPELJ—CAPRI—BENETKE—TRST
9-dnevno potovanje z vlakom;

PARIS—NICA—MONTE CARLO—MILANO
9-dnevno potovanje z vlakom;

KIJEV—LENINGRAD—MOSKVA — potovanje preko BUDIMPESTE z vlakom (spalni in jedilni vagon) —avion, 14-dnevno potovanje;

ATENE—SOLUN—PELOPONEZ—DELFI
9-dnevno potovanje z avtobusom;

BENETKE—TRST
dvodnevni izlet z avtobusom;

TRST — enodnevni izlet z avtobusom;

DUNAJ — 4-dnevni izlet z avtobusom na svetovno svetilčno razstavo;

KOROŠKA — enodnevni in večdnevni izleti z avtobusom;

BUDIMPESTA—WARSZAWA—BERLIN—PRAGA—DUNAJ
5 držav — 5 glavnih mest, 14-dnevno avtobusno potovanje;

GRCIJA — 10-dnevna ekskurzija za maturoante vseh šol;

PO GORENJSKI—PRIMORSKI
2-dnevni izlet z avtobusom za kolektive;

PLITVICE — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;

PO ISTRI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;

PO DOLENJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;

OHRID — 5-dnevno potovanje z avtobusom za kolektive;

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacija izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo,
 - posreduje vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času,
 - vršimo menjavo valut,
 - vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacije za letni odih,
 - v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne rede,
 - poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu številka 3 pri avtobusni postaji — telefon 28-41, poštni predal 162.
- Se priporočamo za enajena naročila.

IZLETNIK CELJE

MOŠKE SRAJCE IN KRAVATE PO NAJNOVEJŠI MODI

V VELEBLAGOVNICI

ljudski magazin

CELJE

Državni sekretariat za narodno obrambo — uprava za kadrovska vprašanja

RAZPISUJE NATEČAJ

Štipendij za šolsko leto 1964/1965, učencem gimnazije, srednje tehnične šole in učiteljska, za vstop v naslednje vojne akademije:

1. VOJNO AKADEMIJO
2. LETALSKO AKADEMIJO
3. VOJNO TEHNIČNO AKADEMIJO
4. LETALSKO TEHNIČNO AKADEMIJO
5. VOJNO TEHNIČNO AKADEMIJO ZA TEHNIČNO SLUŽBO VEZE

Kandidati pridejo v poštev pri natečaju le, če se pogodbeno obvežejo, da bodo po končani šoli stopili v katero od navedenih akademij in ki bodo izpolnjevali vse pogoje, ki jih natečaj predvideva.

Za vpis v Vojno akademijo lahko kandidirajo učenci vseh razredov navedenih šol, kakor tudi učenci osemletk, ki nameravajo po končani osemletki obiskovati katero od navedenih srednjih šol.

Za Letalsko vojno akademijo lahko kandidirajo le učenci II. in III. letnika navedenih šol, za Vojno tehnično akademijo in Akademijo za tehnično službo veze učenci III. in IV. razreda srednje tehnične šole (strojni oddelek in avto-promet za Vojno tehnično akademijo, za Vojno tehnično akademijo tehnične službe za veze pa iz oddelka za šibki tok). Za Letalsko tehnično akademijo lahko kandidirajo samo učenci IV. razreda srednje tehnične šole — strojnega oddelka.

Vse ostale informacije o pogojih natečaja za sprejem v akademije, posredujejo organi narodne obrambe pri občinskih skupščinah in komande Vojnega odseka.

Natečaj velja do 31. oktobra 1964. leta.

CESTNO PODJETJE V CELJU

razpisuje

delovna mesta za:

1. FAKTURISTA — ADMINISTRATORJA
2. VEČJE ŠTEVILO OBRATNIH ADMINISTRATORJEV
3. STROJNIKE GRADBENIH STROJEV in
4. SPLOŠNE KLJUČAVNICARJE

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

Pod 1. srednješolska izobrazba s prakso; pod 2. nepopolna srednja šola; pod 3. kvalificirani strojniki — ključavničarji.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja niso zagotovljena.

Interesenti naj pošljejo pisemne ponudbe ali se zglasijo osebno v upravi podjetja v Celju, Jurčičeva ul. št. 1.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

PREMALO ZA VSE

Zadnje se še sveta za telesno vzgojo pri celjski občinski skupščini pa tudi ožjega odbora občinske zveze za telesno kulturo v Celju so potekale predvsem v znamenju nič kaj ugodnega finančnega stanja, ki se obeta v letošnjem letu. Po sprejemu družbenega plana in proračuna občine za letošnje leto, bodo telesnovzgojne organizacije v celjski občini dobile vsega skupaj 30 milijonov dinarjev sredstev, kar je le tretjina predvidenih izdatkov. Ko so namreč vsa športna in telesnovzgojna društva v občini planirala svoje delo za letošnje leto, so nakazala, da bi za izpolnitev minimalnega delovnega programa potrebovala skupaj nič manj kot 84 milijonov dinarjev.

Stanje, ki ni rožnato, niti spodbudno za delo telesnovzgojnih organizacij ter njihovih funkcionarjev narekuje, da bo treba več pozornosti posvetiti drugemu viru dohodkov, to je zbiranju prispevkov gospodarskih organizacij. Zato so v teku prizadevanja, da bi v Celju formalno posebno reklamno podjetje, ki bi se ukvarjalo predvsem z zbiranjem oglasov, katerih čisti dohodek naj bi dobile telesnovzgojne organizacije za svoje delo. Upajmo, da bodo ta prizadevanja rodila zaželene uspehe.

In še nekaj, če govorimo in priznavamo, da je telesna vzgoja sestavni del socialistične vzgoje slehernega človeka, predvsem mladega, in del družbenega ter življenjskega standarda, potem bi družba, v tem primeru občinska skupnost, morala zagotoviti sredstva in pogoje za delo telesnovzgojnih organizacij. Da bi bilo to načelo realizirano tudi v občinskem statutu, se je svet za telesno vzgojo odločil predlagati naj bo prav v tem dokumentu zapisano, da občina vsako leto odvajajo od svojega bruto proračuna 5 odstotkov sredstev za potrebe telesnovzgojnih organizacij. S tem je svet hotel doseči dvoje: zagotovitev

minimalnih, a vendar stalnih sredstev za funkcionalne izdatke telesnovzgojnih organizacij ter stalen stik s celotnim družbenim razvojem v občini. Dejstva namreč govorijo, da občinski proračuni rasejo iz leta v leto, da pa sredstva, namenjena za delo telesnovzgojnih organizacij, ne gredo v korak s tem porastom, marveč da kvečjemu zaostajajo in se manjšajo.

V razpravi o letošnjem finančnem položaju telesnovzgojnih organizacij

je bila potrjena misel, da je finančni servis pri občinski zvezi za telesno kulturo upravičil svoj obstoj in da je zdaj, predvsem po njegovi zaslugi, na dlani sleherni trošenje sredstev v telesnovzgojnih organizacijah. Zato je tudi svet predlagal, naj bi ta servis delal še v naprej, ga kadrovsko okrepili in tako zagotovili pravilno razpolaganje z denarnimi sredstvi v vseh telesnovzgojnih organizacijah.

-m

180 pionirjev v vajah na orodju

V soboto dopoldne je bilo v Celju v okviru jugoslovanskih športnih iger okrajno prvenstvo osnovnih šol v vajah na orodju. Nastopilo je 180 pionirjev in pionirk. Pri pionirkah je zmagala četrta osnovna šola iz Celja pred osnovno šolo iz Krškega, Rogaske Slatine, Gustava Šilaha iz Velenja, Zalec, Brežice, Sevnice in Mozirja. Med pomznicami sta bili najboljši Tanja Kodela iz Velenja in Vera Prah iz Rogaske Slatine; sledijo: Nevenka Drugović iz Krškega in Elza Srot iz hudinjske osnovne šole.

Pionirji pa so se zvrstili takole: 1. druga osnovna šola Celje, 2. Zalec, 3. Rogaska Slatina, 4. osnovna šola Mihe Pintarja, Velenje, 5. prva os. šola Konjice, 6. Krško, 7. prva os. šola Brežice, 8. Sevnica in 9.

USPEH NAVZLIC VSEMU

V soboto oziroma nedeljo je bilo končano letošnje republiško prvenstvo za članice v kegljanju. Med sedmimi ekipami, ki so se potegovala za vrstni red na lestvici, je bilo tudi moštvo Celja, ali točneje povedano, okrajna reprezentanca Celja. Četudi so Celjanki v končni oceni zasedle zadnje, sedmo mesto, je bil njihov nastop v tem tekmovalstvu uspešen. Pri vsem tem je treba namreč povedati, da so bile novinke in končno — najmlajša ekipa med vsemi nastopajočimi.

Medtem ko so v soboto nastopile v Slovenskem Gradcu proti tamošnji ekipi, so imele zadnje tekmovalje doma. Dvoboj v Slovenskem Gradcu se je končal z zmago domačink 2284:2161. Celjanke so metale takole: Gošnjak 378, Ludvik 370, Ocvirk 364, Zupanc 357, Veselak 353 in Lubej 339.

V zadnjem nastopu doma so se srečale z ekipo Ljubljane in izgubile 2179:2165. Tudi na tem nastopu je najboljši uspeh dosegla Gošnjakova 386, ostale pa so dosegle naslednje rezultate: Zupanc 375, Ludvik 364, Ocvirk 365, Lubej 355 in Veselak 320.

Končni vrstni red ekip: 1. Triglav Kranj 6 točk, 2. Brank Maribor 11, Gradis Ljubljana 15, 4. Slovenj Gradec 15, 5. Ljubljana 15, 6. Kočevje 24 in 7. Celje 26 točk.

CELJE-TRBOVLJE V SMUČANJU

Na plazu pod Planjavo (dostop iz Logarske doline) bo v nedeljo dopoldne tradicionalno srečanje celjskih in trboveljskih smučarjev.

ZMAGI ZA CELJE

V nedeljo je bilo v Slovenskih Konjicah ekipno prvenstvo celjskega okrajja v namiznem tenisu za mladince in pionirje. Udeležba je bila več kot skromna, saj sta v obeh kategorijah nastopili le po dve ekipi, celjskega in konjiškega Partizana. V obeh srečanjih so zmagali Celjani, in sicer pri mladincih 5:1, pri pionirjih pa 5:3.

DROBNE IZ KEGLJAŠKEGA ŠPORTA

V sredo se je začelo okrajno prvenstvo posameznikov v kegljanju. Po urniku bo tekmovalje zaključeno v nedeljo, 12. tega meseca popoldne. Na prvenstvu sodeluje 40 kegljačev in sicer 24 iz Celja ter 16 iz ostalih občin okrajja. Tekmujejo v disciplini 2 krat 200 lačajev.

Letošnje republiško prvenstvo za posameznike v kegljanju bo v Celju. Tekmovalje bo 18., 19. ter 25 in 26. aprila na kegljišču Ingrada. Nastopilo bo 72 tekmovalcev, od tega 8 iz celjskega okrajja. Domače udeležence bo določilo okrajno prvenstvo.

V počastitev dvajsete obletnice službe za notranje zadeve bo 16. in 17. tega meseca v Celju velik pokalni kegljaški turnir v borbenih partijah.

PLODNO DELO STRELCEV

V VELENJSKI OBČINI

Zadnje dni marca je bila v Soštanju letna skupščina občinskega strelskega odbora Velenja s sedežem v Soštanju. Iz bogatega in dobro pripravljene poročila predsednika občinskega strelskega odbora smo povzeli, da je bilo delo v preteklem obdobju zelo uspešno in to kljub temu, da imajo skoraj vse

strelske družine v občini zelo slabe materialne pogoje in da je delo oteženo zlasti v zimskih mesecih ker primanjkuje ustreznih pokritih prostorov. Razen tega občinski strelski odbor nima niti enega strelišča za malokalibrsko puško. Navzlic slabim pogojem so strelci dosegli lepe rezultate na občinskih, okrajnih in republiških tekmovanjih. Po vsem tem lahko ugotovimo, da je strelska organizacija med najbolj delavnimi organizacijami v velenjski občini. Spritno tega je težko razumeti, zakaj občinska skupščina odmerja strelcem tako skromna sredstva za delo.

Na občnem zboru so razdelili diplome ne samo aktivnim članom občinskega strelskega odbora, kar je storil predstavnik okrajne strelske organizacije, marveč je tudi občinski strelski odbor izrekel ustrezno priznanje številnim aktivnim članom v strelskih družinah.

MEDDOMSKO TEKMOVANJE LETOS V CELJU

V dneh 18., 19. in 20. aprila bo v Celju tretje republiško meddomsko tekmovalje v športnih igrah, atletiki, šahu in kulturnem programu. Tekmovalja, ki ga bodo izvedle domače skupnosti dijaških domov Dušana Finžgarja, Vere Sladrove in Kajuhov dom, se bo udeležilo 6 ekip iz Kranja, Kopra, Tolmina, Novega mesta, Murske Sobotne in Celja. Prehodni pokal CK ZM Slovenije brani koprška ekipa. Celjani so lani v Murski Soboti zasedli drugo mesto, letos pa imajo vse možnosti za osvojitve pokala.

Šahovsko življenje v Velenju

Šahovska sekcija velenjske Svobode uspešno izpolnjuje delovne obveznosti, ki jih je sprejela na zadnjem občnem zboru. Tako je bilo več prireditev, na katerih so sodelovali skoraj vsi šahisti v občini, ali pa še sodelujejo. Na občinskem prvenstvu pionirjev so sodelovali mladi šahisti iz vseh šol. Na ekipnem prvenstvu pionirjev so vsa boljša mesta zasedli mladi Velenjčani, kljub močni konkurenci igralcev iz Raven, Soštanj in Smartna ob Paki.

Na vrsti sta bila tudi turnirja za pridobitev tretje oziroma četrte kategorije. Sodelovalo je 31 igralcev iz vse občine. Najbolj za-

Ljubno. Med posamezniki je zmagal Mesaršič iz druge os. šole v Celju; sledijo: Tamše (Celje), Novak (III. os. šola Celje), Mravljica (II. os. šola Celje), Frančič (Rog. Slatina), Zolger iz Velenja in Zupanc iz druge os. šole v Celju.

MLADINSKI NOGOMET

Zadnji tekmi celjskih mladinskih moštvo v slovenski nogometni ligi sta dali naslednja izida: KLADIVAR—LJUBLJANA 2:1, ter SLOVAN—CELJE 3:2. Po teh dogodkih je mladinsko moštvo Kladivarja na petem mestu s 24. točkami, Olimp na 12. z 11 pikami, Celje pa na zadnjem oziroma 15. mestu s štirimi točkami.

CELJE SE V VODSTVU

V prvem kolu spomladanskega dela tekmovalja v štajeraki rokometni ligi je ekipa Celja po zmagi nad Krmeljem 17:8 zadržala prvo mesto. Medtem ko se je tekma med Brežicami in ptujsko Dravo končala z rezultatom 25:5 za Brežice, je ekipa Beltincev v Celju premagala domači Partizan 15:10.

BRASLOVČE—GABERJE

V pripravah na tekmovalje v drugi republiški odbojarski ligi je Partizan Braslovče premagal ekipo gabsrške Partizana 3:1. Medtem ko so bili Gabsrčani boljši v obrambi, so se zmagovalci izkazali kot močnejši napadalci. Tekmo je dobro sodil inž. Žnidaršič iz Sempetra.

Kot je znano sta se v drugo republiško ligo uvrstili moštvi iz Braslovč in Sempetra; tekmovalje pa se bo začelo v nedeljo, 26. aprila.

Konjice in Velenje

V nedeljo se je začel povratni del tekmovalja v obeh skupinah okrajne nogometne lige. Zaradi odstopa Krškega od vseh ligaskih tekem ter odpovedi Stor (neurejeno igrišče), je bil prvi zavrtljaj nepopoln. Toda, kot vse kaže, bodo že naslednje tekme potekale po določenem vrstnem redu. Upajmo, da bodo medtem tudi v Storah uredili igrišče oziroma se pogovorili o drugačnem poteku igranja.

V vzhodni skupini so bile na vrsti tri tekme: Vojnik-Brežice 5:2, Rogatec-Radeče 4:5 in Rogaska Slatina-Slov. Konjice 4:5. Najbolj zanimiva je bila tekma v Rogaski Slatini, kjer so Konjičani vodili v prvem polčasu 4:0, zatem pa zabeležili tesno zmago 5:4.

V tej skupini so slej ko prej na čelu lestvice Konjičani, ki niso izgubili še nobene tekme in imajo 18 točk. Ostala mesta zavzemajo Radeče 14, Rog. Slatina 10, Senovo 9, Vojnik 8, Brežice 7, Zreče 6, Rogatec 4 točke.

Tekme zahodne skupine okrajne lige so dale naslednje izide: Velenje-Salek 15:1, Smartno-Gotovelje 4:0, Polzela-Soštanj 2:4 ter Vransko-Nazarje 5:2. Vodijo Velenjčani s 17. točkami, na ostalih mestih pa so Zalec 14, Smartno 12, Gotovelje 10, Soštanj 9, Nazarje 8, Vransko 2 ter Polzela 2 točki.

V nedeljo bodo igrali: VZHODNA SKUPINA: Senovo-Stor, Konjice-Rogatec, Radeče-Vojnik in Brežice-Zreče; ZAHODNA SKUPINA: Nazarje-Polzela-Soštanj-Smartno, Gotovelje-Velenje ter Salek-Zalec.

Pozničevo zmagoslavje

V nedeljo je bilo v Idriji republiško pregledno tekmovalje v namiznem tenisu. Čeprav je bila udeležba celjskih tekmovalcev skromna, saj sta nastopila le dva člana celjskega Partizana, je navzlic temu prinesla skoraj nepričakovan, a zato toliko bolj razveseljujoč trijumf. To še posebej velja za Pozniča, ki je med pionirji zasedel prvo mesto. To je vsekakor uspeh, ki ga celjski namizni tenisi ni zabeležil že dolga leta. Odličien je bil tudi Gajšek, ki je med mladinci zasedel deveto mesto.

- Sem in tja po Celju -

V ŠTORAH BODO PROSLAVILI KRAJEVNI PRAZNIK

Na pobudo krajevne organizacije zveze borcev NOV je bil v Storah sestanek vseh predstavnikov družbeno političnih organizacij in društev. V osrednji točki dnevnega reda so razpravljali o pripravah za praznovanje krajevnega praznika, ki ga prebivalci krajevne skupnosti v Storah praznujejo vsako leto 8. maja. Da bi krajevni praznik kar najlepše proslavili, so imenovali poseben odbor, ki ga sestavljajo najvidnejši zastopniki krajevne skupnosti in družbeno političnih organizacij ter sprejeli okvirni program proslave. V obširnem in pestrem programu je predvideno, da bo osrednja proslava na predvečer praznika 7. maja zvečer v veliki dvorani prosvetnega doma v Storah. Kot uvod v proslavo bo godba na pihala domače Svobode priredila promenadni koncert, nato pa bo svečana seja krajevne skupnosti in krajevne organizacije združenja borcev. Na sami proslavi bo poleg slavnostnega govora o pomenu krajevnega praznika še uprizoritev igre s partizansko tematiko in pesem. Po končani proslavi bodo na vseh okoliških hribih prižgali kresove. V dneh pred praznikom tj. v času od 6. do vključno 8. maja bodo priredili vrsto športnih tekmovalj, predvajali film »Signali nad mestom« in »Srečno

Kekec». Na dan praznika bodo posebne delegacije obiskale grobove padlih borcev, spominske plošče na Svetini in Storah ter spomenik XIV. divizije NOV na Opoki, položili vence in šopke cvetja. Ze sedmega maja bodo lepo okrasili in uredili naselje ter izobesili zastave. J. M.

RADIO CELJE

Tudi v tednu od 15. do vključno 19. aprila bo celjska kronika vsak delavnik na sporeda ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35 ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Ne glede na ta okvirni program pa se čas začetka oddaje »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo velikokrat spreminja, to predvsem takrat, kadar je veliko naročil za imenovane plošče po željah.

Med govornimi oddajami pa še posebej opozarjamo na športni pregled v ponedeljek, na mladinsko oddajo v torek, na šolo za starše v sredo, na radijsko univerzo v četrtek ter na priljubljeno oddajo »V galeriji kulturnih in zgodovinskih značilnosti, ki je na vrsti vsak drugi petek.

Nedeljsko oddajo (19. aprila) bo začel pogovor s poslušalci. Sledila bodo obvestila, zatem plošče po željah, glasbeni vložek ter reklame, na koncu pa bo še literarna oddaja.

Oddaje radia Celje lahko poslušate vsak delavnik od 17. do 18. ure, ob nedeljah pa od 12. do 13. ure, vsakokrat na srednjem valu 202 metra.

ŽREB JE IZBRAL

V ponedeljek je bilo v prostorih Komunalne banke Celje prvo nagradno žrebanje za vlagatelje, ki so vložili najmanj 50 tisoč dinarjev in te vezali za dobo enega leta. V poštev za žrebanje je prišlo 740 vlagateljev, ki so vložili 170 milijonov dinarjev. Mednje je žreb razdelil pet nagrad v skupni vrednosti 300 tisoč dinarjev in to: hladilnik, električni štedilnik, gra-

mofo, tranzistorski sprejemnik in električni brivski aparat.

Srečnike, ki so dobili te nagrade, je izbrala 6-letna Saška Simoniti, ki jo vidimo na naši sliki, kako iz bobna vleče listek s številko vlagatelja. Žrebanju je prisostvovala tudi komisija, v kateri so bili vlagatelji in predstavniki Komunalne banke ter ekspozitur. -jz.

KOMUNALNA BANKA CELJE objavlja izid I. nagradnega žrebanja za vezane vloge vložene v času od 15. januarja do 31. marca 1964 pri Komunalni banki Celje in njenih poslovnih enotah Celjski mestni hranilnici, Celje, ekspoziturah v Zalcu, Mozirju, Laškem, Slov. Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Sevnici, Videm-Krškem in Brežicah.

Izžrebane so bile naslednje številke:

108176-CMH, 2376-Krško, 12556-KB Celje, 2015-KB Laško, 13087-KB Celje

z naslednjimi nagradami:

HLADILNIK — številka 108176

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK — številka 12556

ELEKTRIČNI GRAMOFON — številka 13087

TRANZISTOR — številka 2015

ELEKTRIČNI BRIVSKI APARAT — številka 2376

Dobitniki nagrad naj se osebno zglaste v poslovni enoti Komunalne banke.

KOMUNALNA BANKA CELJE

Stanovanjski sklad Zalec

razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA SERVISA ZA VZDRŽEVANJE STANOVANJSKIH HIS

Pogoji: Gradbeni delovodja z večletno prakso ali s primerno prakso za to mesto.

Prijave sprejema Stanovanjski sklad Zalec do zasedbe mesta.

Možnost nastopa službe takoj ali po dogovoru.

»Zaradi tega vam ne bi bilo treba nositi glave naprodaj,« je odvrnil Heppel resno. »Posebno še, ker sem dobil že popoldne sporočilo s Scotland Yarda. Iz New Yorka je prišel odgovor, da pri New York Timesu ni nikakršnega Wollanda, iz Pariza pa sporočilo tajne policije, da so v soboto in nedeljo zasledovali enega najnevarnejših morilcev, ki je bil ta dva dneva z neko žensko v Parizu, a se jim je izmuznil še pravi čas čez kanal v Anglijo. Wolland je v petek zapustil London in se najkasneje v torek zopet vrnil...«

»Jim, The Whistler,« je zamrmral Clay zamišljeno. Sele sedaj sem opazil, da drži v roki nenavaden nož, nekakšno ozko, dolgo bodalo z lesenim ročajem. »Kaj mislite, inšpektor, ali je namenoma zgrešil?«

»Ne bi rekel. Bilo je temno...«

»Za vruga, povejta že, kaj se je zgodilo!« sem ju prekinil.

»Ali še nikoli niste slišali za Jima Whistlerja?«

»Ne.«
»To bi si tako lahko mislil. Whistler je zločinec, ki ga policija Združenih držav že pet let zama lovi, od takrat, ko so našli zvezdnico Ano Bartholdi umorjeno v njenem stanovanju v Hollywoodu: iz vratu ji je štrlel prav takle ročaj.«

Clay mi je pomolil pod nos nenavadno bodalo, ki je bilo še najbolj podobno nožem, kakršne uporabljajo v cirkusih.

»Jim The Whistler je najspretnější metalec nožev,« je nadaljeval Clay, »kar jih je kdaj živilo. Malo prej me je osebno počastil s svojo umetnostjo.«

»Kje?«

»Predno sem se spravil spat, sem hotel pre-zračiti sobo. Ko sem odprl okno, se mi je zazdelo, da je v senčici zabrela luč. Stekel sem po stopnicah. V parku sem si sezul čevlje in se naglo, kolikor sem mogel, splazil k senčici. Prislonek sem uho in zaslišal šepetanje. Potem je nekdo prižgal vžgalico: skozi špranjo v polknici sem videl moškega, ki je pravkar pogledal na uro; videl sem tudi žensko roko s prstanom. Vžgalica je ugasnila, šepet je nenadoma zamrl. Nekaj časa je bilo vse tiho, takrat pa je švignilo nekaj skozi zrak in se započilo tik zraven mojega čela v okenski podboj. Najprej sem pomislil, da je kak preplašen ptič; šele zdaj sem začutil pekočino na čelu: kot bi trenil, se mi je posvetilo — nagonsko sem zgrabil ročaj in izpulil tale nož iz okenskega okvira. Obrnil sem se — nikogar. Popadel me je paničen strah. Ucvril sem jo nazaj proti gradu. Lahko mi verjameta, da nisem še nikoli v življenju tako tekkel. Sam ne vem, kateri angel varuh me je obvaroval, da si nisem razbil glave ob kakem deblu.«

»Ravnali ste zelo neumno, Clay,« je rekel Heppel. »Toda zdaj je že, kar je. Navsezadnje nas je vaša neumnost oskrbela s koristnim namigom: edina ženska na Lincotu, ki nosi prstane, je namreč Sophie de Manca.«

»Nič ne dokazuje, da je bila v senčici ženska z Lincota,« je rekel Clay z glasom, ki je pričal, da si je bil od svoje dogodivščine domala opomogel.

»Rad bi samo vedel, kako je mogel Wolland tako naglo splezati skozi okno na nasprotni strani in mi poslati tale spominček.«

»Vse kaže,« je zamišljeno pripomnil Heppel, »da je hotel s tem omogočiti beg ženski, ki je bila z njim v senčici.«

»Zakaj ne stopite v njeno sobo...« sem rekel. »Nikamor se nam ne mudi,« je odvrnil Heppel. »Sophie de Manca se bo prej ali slej ujela v past; če je seveda ona tista, ki je povezana z zločincem.«

Po tej noči so se dogodki razvijali z vrto-glavo naglico. Takoj naslednjega jutra smo se vsi trije odpeljali v London. Med potjo nama je Clay izdal majhno skrivnost. Ponaredil je bil namreč Hopov podpis pod kratkim dopisom na Londonso banko, v katerem je v tajnikovem imenu zahteval, naj mu pošljejo izkaz tekočega računa. Kar je ugotovil, je bilo vsekakor zanimivo: nekdanji tajnik lorda Arthurja je dobil v poslednjih osmih mesecih od šestih stav, ugotovljenih po kopijah telegramov, kar štiri.

Axel Brooks: Afera Baxter

»Ko se bomo vrnili na Lincot, bo juha, ki sem jo pristavil za Hopa, najbrž že kuhana. Takrat vama bom dokazal, da se nisem zmotil, ko sem iz ogorka cigare in voščene vžgalice obnovil prizor, ki ga nisem videl.«

Več slikar ni hotel povedati. Mackenzie nas je pričakal v Heppelovi pisarni.

»Wolland je včeraj popoldne zapustil hotel in se ni več vrnil.«

»Teško ga bomo našli,« je rekel Heppel. »Mackenzie, vi pojdete z nami.«

»V hotel Bloomsbury?«

»Da.«

Ključka ni bil oddal in upravnica je bila vsa iz sebe, ko smo vlomili vrata. Soba je bila skrbno pospravljena. Pod žimnico smo našli zložene hlače, v omari pa nekaj suknjičev. Žepi so bili prazni.

Heppel je vzel z obešalnika svetlosiv suknjič in ga podržal proti oknu.

»Oljnat madež,« je rekel in obesil suknjič nazaj.

Mackenzie je našel v kotu za pečjo majhno mazalko, ki je bila prazna.

»Rad bi vedel, kam spravlja svoje nože,« je rekel Heppel.

Iz Bloomsburyja smo se odpeljali v Newman Street.

Maud Johnstone ni bilo doma.

Potem smo se vrnili v Heppelovo pisarno na Scotland Yard, kjer smo čakali na poročila policijskih uradnikov, ki so po Londonu iskali Wollanda. Zločinec je izginil brez sledu.

»Če vam je prav, inšpektor,« je rekel Clay, bom skušal najti Maksa Rothmanna; mislim da imam nekaj, kar ga bo pripravilo do besede.«

»Ali veste kje stanuje?«

»Vauxhall Bridge Road 970. Greste z mano, Dale?«

Na Vauxhall Bridge Road dopoldne nikoli ne srečaš veliko ljudi.

»Odvraten dan,« je rekel Clay, ko sva stala na ploščadi tramvaja, ki je cvilil po pustih, dolgi cesti. »Vrag si ga vedi, kako se bo še vse to končalo.«

»Včerajšnji doživljaj vam je zrahljal živce,« sem odgovoril. »Na Viktorija Street ste mislili, da naju nekdo zasleduje.«

»Po vsem, kar vem o Jimu Whistlerju, bi se mi ne zdelo nič čudnega, če bi skušal ponoviti, kar mu je včeraj spodletelo.«

»Pa menda vendar ne na Vauxhall Bridge Road?«

»Zakaj ne,« je odvrnil zamišljeno.

Kaj neki je imel za bregom? Ko sva čakala na tramvaj, sem ga vprašal, s čim namerava pripraviti Rothmanna do izpovedi, pa mi ni odgovoril.

Na številki 970 nama je odprla zanemarjena babnica.

»Gospod Rothman še spi.«

»Nič ne de,« je rekel Clay. »Ne bo mu škodilo, če se bo enkrat zbudil pred poldnem.«

Babnica naju je vodila po umazanih smrdljivih hodnikih in potem po ozkih lesenih stopnicah do pristreška in nama pokazala neka vrata.

V Rothmannovi sobi je smrdelo po potu. Okna so bila zaprta in zavese zagnjene.

»Upam, da se ne boste prehladili, če odprete okno,« je rekel Clay.

»Za vruga, kaj pravzaprav hočete!« je zarobantil Maks izpod odeje.

»Požirek svežega zraka,« je odvrnil Clay in okno na stečaj odprl.

»Zaprte okno,« je zastokal Rothmann in sedel v postelji. »Saj vendar dežuje v sobo.«

»Vi pač cenite zračno perilo bolj kot sveži zrak,« je rekel Clay z nepopisno ironijo in se z očmi sprehajal po Rothmannovi majici, ki je bila vsa polna lukenj.

»Pustite me spati,« je z jokavim glasom prosil Nemeč. »Sit sem vas vseh skupaj! Ničesar ne vem! Kaj hočete od mene?«

»Rad bi vedel, kaj ste v ponedeljek ponoči iskali na Lincotu!«

Rothmann je pljunil v kamin.

»Kaj vam to mar! Saj niste od policije.«

»Ne, nisem. Pa bo kljub temu bolje za vas, če mi poveste.«

Nemeč je molčal.

»Rad bi tudi vedel, zakaj ste poslali lordu Arthurju šifrirano sporočilo,« je pristavil slikar, poiskal na mizi košček papirja in napisal nanj sedem besed; prva je bila DREIT, zadnja pa EEIML; ostalih nisem še nikoli videl. Ostrmel sem. Kako, hudiča, sem pomislil, je Clay rekonstruiral sporočilo!

Nemeč je z odprtimi ustmi buljil v šifro.

»Kako veste, da sem to napisal jaz?« je zajecjljal.

»Ker vem, da ste tudi to napisali vi,« je rekel Clay in napisal besedo AUSTRIA. »Povedal vam bom, kaj pomeni.«

Stopil je k postelji in zašepetal Nemu, ki se je prestrašeno stisnil k steni, na uho nekaj besed.

»Vse bom povedal,« je izdaval Maks. Pogledal sem po sobi, ker mi je postal prizor neznošno mučen. Toda v vsem tem tesnem prostoru ni bilo koticčka, ki bi ne bil odvrten. Brez misli sem strmel v obrabljeni linolej, kamor je sijal slaboten žarek, ki se je bil prikradel skozi zavese. A še ta je takoj ugasnil. Zunaj je bilo najbrž vetrovno.

BANE DZURICIC: Vse mu je rekel...

(Humoreska)
Za takšno situacijo poznamo več terminov, toda termini navsezadnje niti niso važni. Važno je, da se je njemu, Stevi Staniču, po tolikih letih ponudila priložnost, da pove svojemu šefu vse, kar mu je ležalo na srcu; da pove vse in da potem mirno spi, kajti že jutri bo odšel v drugo ustanovo.

»Sporočila vam bom, ko bo šef prost, da vas sprejme, se je oglasila sekretarka.«

Obrnil se je k svojemu prijatelju Veci in mu zmagoslavno rekel:

»Se sanja se ti ne, kaj vse mu bom rekel... Vidiš, astronom čaka leta, da bi kakšno zvezdo mogel vsaj dve minuti opazovati, nekateri zoologi leta in leta iščejo kakšnega redkega metulja, a botaniki leta potrpežljivo čakajo, da se bo razcoetel kak redek kaktus... jaz pa, jaz prav tako čakam, da svojemu šefu vržem vse v obraz.«

Vstopil je kurir Tasa, da bi odnesel kavine skodelice, a Steva ga je zaustavil:

»Taso, skuhaj celemu odledku kavo... Tu imaš tisočak, pa obračunaj še za jutri in pojutrišnjem!«

Veca je opazoval tega mirnega boječega človeka, tega »lesenega boga« in se spraševal, od kod ta nenadna sprememba.

»Vse mu bom rekel od a do ž, je povzel Steva. Nerodno mi je, ne bi se hotel osmešiti, zato bom napisal teze, da slučajno kaj ne pozabim, da ne izpustim, kar mu nameravam reči.«

Najprej mu bom rekel, da mi je popolnoma jasno, zakaj meni ni napisal »se odlikuje« kot Miši. Miša se posebno odlikuje, ker je šefu pritrjeval v šrambi žice za sušenje mesa... Vse je znano. Potlej mu bom rekel, da nisem slepi, da ne bi vedeli, kolikokrat je samo v tem letu službeno potoval.

»In zdaj... če že govoriš o tem, govori v svojem imenu, ker...«

»Hoseč reči, da to ni točno?«

»To ne, toda mi še ostane-mo tukaj.«

»Rekel mu bom tudi glede tiste loterije... pred dvema leti... za prvi maj, ko je tovariš šef dobil pečenega prašiča...«

Komaj je hotel pojasniti, koliko lahko včasih pove tudi navaden pečen prašič, ko je zazvonil telefon. Tajnica mu je rekla, da ga šef čaka.

Dvignil se je, si razmislil la-se, da bi bil videti bolj borben in se ob zvokih marša, ki mu je zazvenel v ušesih, podal k šefu.

Gledal je šefa in naenkrat se mu je zazdel majhen in nepomemben.

»Sedite, tovariš Stanič, je rekel šef ljubezljivo.«

»Pustite, jaz lahko tudi tako... je Steva odornil suho.«

»Sedite vendar! Spodobni se, da se tovariš poslovia! Dolga leta sva delala skupaj. (»Nak, s tem me ne boš ujel,« je pomislil.)«

»Hotel sem vam nekaj reči, preden odidem...«

»Zejo rad vas bom poslušal... Samo da vas ne pozabim oprasati: odhajate v ustanovo, ki ste mi jo omenili pred desetimi dnevi?«

»Da.«

»Ni mogoče!«

»Kaj je v tem čudnega? Mislite, da nisem sposoben?«

»Kje pa, narobe. Hotel sem vam le reči, da bo tam šef moja žena.«

»K... kaj? Kako? Saj se piše Damjanović?«

»Da, to je njeno dekliško ime. Toda prekinil sem vas. Kaj ste mi hoteli reči, preden odidete?«

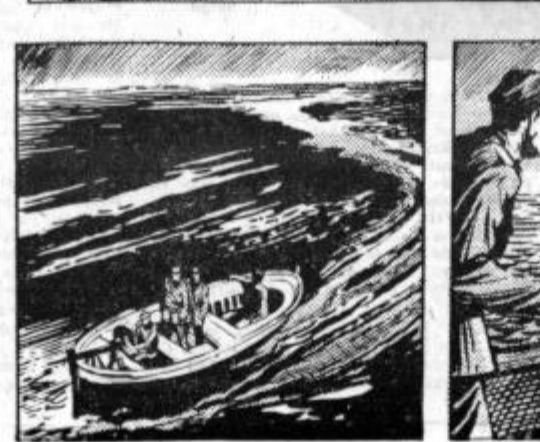
»Hotel sem vam reči, je zamomljaj, — da za vse, česar sem se v tej ustanovi naučil, pripada zasluga vam ali vašemu posredovanju. Vi ste mi bili vedno primer poštenega človeka in nadose delovnega tovariša!«

riše: Peter Krivec

Podmornica

Piše: M. Miheličič

14

NAS REPORTER MED DOLENJSKIMI JAMARJI — NAS REPORTER MED DOLENJSKIMI JAMARJI — NAS I

V ČUDOVITO PODZEMLJE

Ščasoma je gostilniški trušč zamrl. Hreščeča melodija iz »Hifi boxa« je izzvenela v črtno cvička, ki se je raztezal po umazanih mizah. Bilo je deževno nedeljsko dopoldne. Razgaljena Krka se je pretegovala čez bregova v lenobnem ritmu. Droben pronicljiv dež se mi je v majhnem curku počasi stekal za ovratnik. Na desni se je v sivini kremžil kostanjeviški grad.

Pred menoj je v enakomernem ritmu poskakovalo nekoliko nahrbtnikov, ob katerih so visele vrvi, čelade, karbidovke in pletene lestve. Jamarji pred mano so enakomerno žebrali o doživljajih. Zrl sem v dolge noge mojega stanovskega tovariša — doktorja Špala, ki so se enakomerno previtlale izpod velikega nahrbtnika, iz katerega so visoko štrlele nožice za fotografski aparat. Zavili smo s ceste v majhno dolino, ki so jo zapirale strmo padajoče stene; izpod njih je vrela voda. Preskočili smo majhen potoček, obšli »bruhalnik« in se začeli vzpenjati pod steno na desni. Na majhni polici izpred dokaj široke, temne luknje, smo se ustavili.

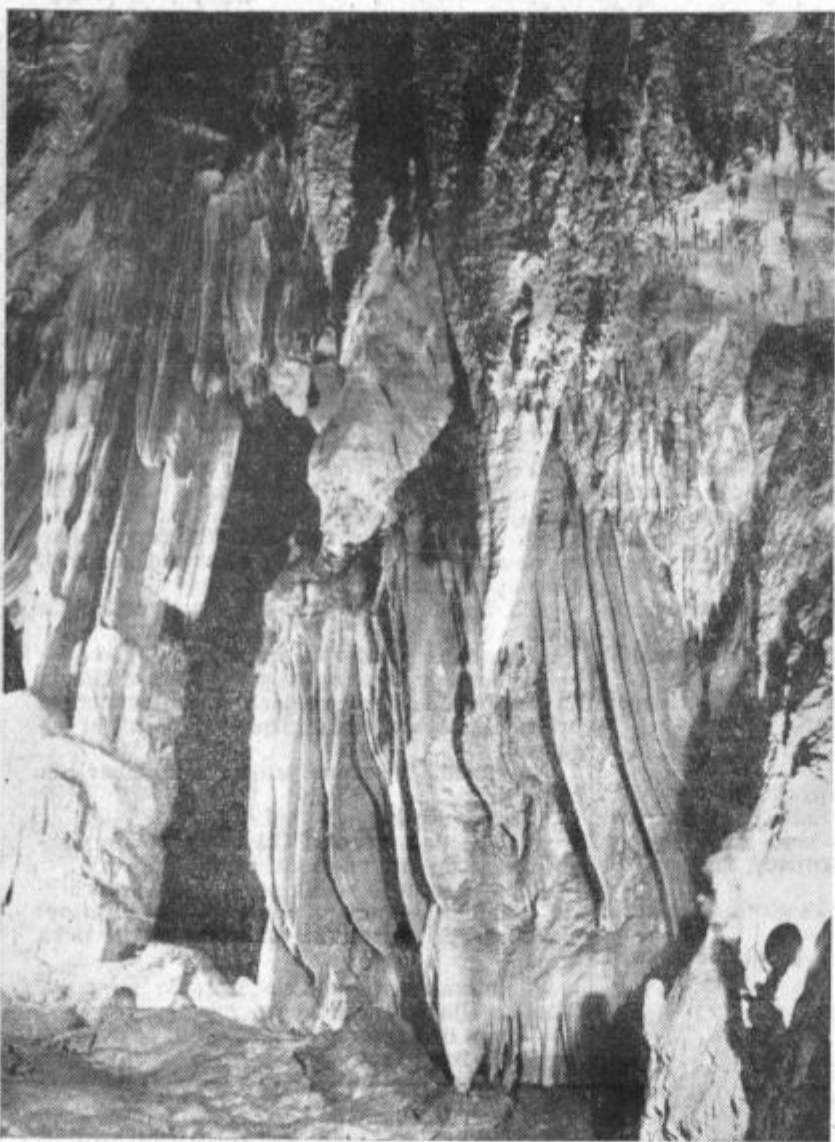
»Tu smo,« je dejal Lojze, mlad jamar iz Novega mesta, in odložil nahrbtnik. Bilo nas je sedem. Pet mladih jamarjev in midva s Špalo, ki je sicer tudi trdil, da je jamar (ker je že v ljudski šoli kolektivno obiskal Postojnsko jamo). Torej šest jamarjev in jaz, napravljen kot dober nedeljski izletnik, od katerega je kar bingljalo raznih aparatov.

»V vhodnem rovu se bomo preoblekli,« je dejal Lojze. »Marjan, ti boš nesel vrvi. Milan, ti boš varoval.« Prižgali smo svetilke in se drug za drugim odpravili v ozek, vendar dokaj visok rov. Pred mano je stopal stanovski kolega. Njegova luč je risala pošastne sence, ki so poplesovale po stenah. Zrl sem v njegovo silhueto in hrabro stopal, se spotikal in zopet stopal. Čez čas so se luči pred mano umirile. Lojze je navezaval vrvi okrog skale. Milan pa odmotaval pleteno lestev. Za hipec sem se dotaknil stene. Hladna. Opazoval sem Lojzeta, kako ga je ob spuščanju požirala tema. Nekje v notranjosti razpokanega drobja, stare dobre zemlje je bobnela nevidna kri. Nato je priplaval klic:

»V redu. Naslednji naj pride novinar!«

Sedaj priznam, nikoli nisem plezal po takšni lestvi. Opazoval sem doktor Špalo, ki se je navezaval okrog dolgega života. Nato je zavtil svoje dolge noge čez previs in se obesil na vrvi. Začel se je po trebuhu spuščati. Senca, ki jo je zarisovala njegova luč, je bila videti kot pajek, ko na pomlad prenaša jajce. Zrl sem v roke, ki so se krčevito oklepale vrvi. Izvlekel sem majhno trebusasto stekleničko, v kateri sem hranil za takšne primere kačjo slino, in malo srknil. Nato me je zagrnila tema. Pozabil sem in se naslonil z lučjo ob steno. Luč je ugasnila. Mrzlično sem iskal vžgalice. Premakniti se nisem upal, ker sem pozabil, kako daleč je še do previsa. Nikoli nisem vedel, da imam toliko žepov. Od spodaj so začeli klicati. Oblival me je pot. Ne, ni bil mrzel. Aha, končno sem jih našel. Okrog mene je smrdelo po karbidu. Bal sem se, da ne bi eksplodiralo. Kresnil sem vžgalico in zamizal. Nič. Prižgal sem svetilko.

»Zakaj ne plezaš po lestvi?« je zavpil Lojze.

Sele ob svetlobi karbidovk in flešev je pravlična lepota Studene jame povsem zaživela

»On je star planinc,« je zavpil doktor Špala. Sele sedaj sem se spomnil, da mi je med nogami opletala pletena lestev. Plezal sem in plezal. Nato sem zagledal luč.

»Še malo. Tako. Pazi na polico. Tu je tolmun. Pazi, da ne zdrseš. To polico bomo razsiriili, da bo pot varna in lažja.«

»Izza tega grebena je križna dvorana, ki je povezana z ozkim hodnikom z obema kapniškima dvoranama.« Proskočil sem majhen podzemni potoček, ki se je izlival iz jezera in začel lesti za njimi. Naenkrat se je rov razširil. Luči tovarišev so poplesovale po stenah. Pred sabo sem zagledal Milana, ki je sedeč v mastnem rumenem blatu zrl v fantastično kapniško zaveso.

Neverjetno. Vse stene so bile en sam kapnik. Čudovito mojstrovina narave. Stene visoke, koničaste dvorane so bile težko obložene s kapniki raznih oblik in velikosti. Boščal sem v to neverjetno mojstrovino. Svetloba iz karbidovke se je razlivala po kapniških zavesah in jim dajala čudovito plastično podobo. Eviva Forma viva!

Tavalji smo po dvorani in občudovali. Svetilke so razrezovale temo in čarale razne podobe. Fantastične lepote so se prikazovale in izginjale.

»Malo si oddahnimo in nato nadaljujmo v kapniško dvorano.« Naslonil sem se na velik kapnik, ki je podpiral steno, in gledal. Odpravili smo se dalje. Po ozkem hodniku, katerega tla so bila ena sama ponvica, smo nadaljevali pot v kapniško dvorano. Na koncu hodnika je kot zastor padal kapnik. Izza njega se je odprla

široka in dolga dvorana. Na koncu dvorane je na rahlo dvignjenem piedestalu lebdel kapnik, ki je kipel pod strop. Obkrožen je bil z manjšimi, ki so v raznih barvnih odtenkih nemo ždeli okrog njega. Tudi v tej dvorani so bile vse stene ovešene s kapniškimi zavesami, ki so v tisočerihih pahljajah zaključevale čudovito umetnino. Dvorana se je ob bleščeci svetlobi fleša za hip približala, ter vsega objela in se nato v hipu odmaknila v temo. Plazil sem se ob stenah in ogledoval posamezne detajle. Milan in doktor Špala sta zlezla na polico tik pod strop dvorane in osvetljevala.

Pozneje, ko so prispeli še jamarji iz Ljubljane, raziskovalci jamske favne, smo se jim pridružili in preizli ostali del hodnikov ter jam. Nazaj grede je šlo že laže. Hodil sem po spolzkih tleh kot po sveže namazanem parketu. Doktor Špala je kolovratil in bingljaj pred mano ter mi v smeju vtilal pogum. Ko sva prispela do tolmuna mu je v steni sicer malo spodrsnilo, vendar ni bilo hudega. On je star jamar.

Zunaj so mladi kostanjeviški jamarji čistili vhodni rov. Pripravljali so jama za sprejem nedeljskih gostov. Z mnogo volje in vneme so se lotili težavnega dela. Izkopati bo treba desetine kubikov zemlje in kamenja, izklesati desetine metrov poti v steno, da bodo lahko jama osvetlili in jo približali turistom. Lojze, Milan, Dane in Marjan so zamenjali svetilke s krampji in se pridružili mladim jamarjem pri urejevanju.

Janez Sever

KRI NI VODA! ALI PA TUDI JE?

PO 34 LETIH NAŠEL MATER

- Prvo zgodbo je življenje napisalo o najdenčku na ledu. Objavljamo jo danes.
- Drugo zgodbo o tragediji nezakonske matere, bomo objavili prihodnjilč.
- Življenje je napisalo še eno zgodbo, zgodbo o ženi, ki je našla in zredila 9 najdenčkov. Ta zgodba bo sledila kot zadnja.

To zgodbo je pisalo življenje. Življenje Stanka Klanjšeka, ki je pred dnevi po 34 letih srečal svojo mater.

Ko sem zrezljal zadnjo loputico, sem jo vtaknil v razpoko. Mlinček je bil gotov. Na vsako stran majhnega studenčka, ki ga je usmerjal sosedov sin, sem zasadil dve rogovili in nanju postavil kolo. Mlin se je začel vrteti, vrteti, vrteti. Hopla, hopla, vedno hitreje, hitreje. Izza kozolca so me poklicali mati.

»Domov moram,« sem z žalostjo v očen rekel sosedovemu sinu. »Mati me kličejo.«

»To niso tvoja mati. Ti si najdenček, rejenc. Mene pa ne kličejo.« Zazijal sem se vanj, v meni pa se je razlivala neka sipka praznina. Pograbil sem mlinček in stekel, tekkel, tekkel. »Najdenček, najdenček, rejenc, najdenček, rejenc...«

To je bilo pred tednom, letom, petimi, desetimi, dvajsetimi, tridesetimi leti. To je bilo v meni, navzlic temu, da mi rejniki nikoli niso tega dali čutiti. To me je bolelo, peklo, žgalo. In vendar sem bil prepričan, da moja mama nekje živi. Ta občutek se je v meni vedno iznova porajal. Ko sem bil že večji in sem ostal sam doma, sem odšel v izbo, poiskal škaflo v kateri so »starši« hranili razne dokumente ter čisto na dnu vzel izmed dokumentov preganjen, zamaščen papir na katerem je pisalo: »Krstni list«. Moj krstni list! K njemu je bil pripet majhen, iz nekega zvezka iztrgan listič, na katerem je bilo z okorno roko napisano:

Jaz, Anica Klanjšek, se odpovedujem od svojega otroka. Nikdar ga ne bom iskala, ker vem, da je v dobrih in varnih rokah.

Anica Klanjšek.

Takrat sem se razjokal. Razjokal pred tednom, letom, petimi, desetimi, dvajsetimi, tridesetimi leti. Jokal, jokal brez solz. Ko sem zvečer odhajal v izbo in moral moliti, sem molil k bogu. Takšnemu, kot je mama. V meni ni bilo občutkov, ne sovraštva. Prosil sem naj se vrne, pokaže...

Saj sta me »mami in ata« imela rada. Ker nista imela svojih otrok sta me imela celo zelo rada. Rada? Vendar mama nisem imel. Ko so ata Nemci odpeljali v koncentracijsko taborišče, sva ostala z materjo sama. Ata se niso nikoli vrnil domov. Baje so na poti iz Dachaua 1945. leta za tifusom umrli. Leto dni kasneje je neki pijani sofer mater do smrti povozil. Ostal sem sam. Takrat mi je bilo najhuje.

Sele po poroki sem znova zaživel.

Tovariš Klanjšek z družino

»Ne, nimam več otrok!«
Mati se je ozirala vame, mene je začelo dušiti. Nato je izbruhnilo iz mene:

»Mama, zakaj ste me zatajili? Zakaj? Nisem vam prišel očitati, ne, pozdravit in sporočiti, da sem zdrav. Zakaj? Zakaj še sedaj?«

Nisem mogel več vzdržati. Povlekel sem ženo za vrat. Mama je bila tiho. Tiho. Zunaj sem se razjokal kot otrok. Jokal, jokal. Verjamem, da je bila preveč presenečena, verjamem, da ji je bilo težko, vendar zakaj me je še sedaj zatajila? Zakaj? Ničesar ne zahtevam od nje. Ona je dovolj pretrpela. Toda, zakaj me je zatajila sedaj po 34 letih? Zakaj?

Pred dnevi sem dobil pismo od nje-nega moža. Očim je bil presenečen, ko je zvedel, da je imela v resnici dva otroka. Njegovo pismo je polno očetovske topline.

V posebnem listku, ki je bil priložen pismu, pa me drugim piše: »... tukaj, na tem posebnem listku, ti še nekaj povem in obrazložim. Moja žena, kot tvoja lastna mati je po službah kot dekla ogromno pretrpela in si nakopala boleznij. Verjamem, da te ni zatajila, to je bilo zanjo prehuo, ker je prišlo tako nenadejano. Ona svoje trpljenje danes valjno prenaša...«

Pri tem so šli tako daleč, da so trdili, da imajo Italijani kot »sobojevniki« (po premirju so s to besedo označevali položaj Italije nasproti zaveznikom) več pravice uporabljati te ladje kot mi.

V drugo kategorijo so sodile bivše jugoslovanske ladje, ki so jih Italijani zaplenili še na začetku druge svetovne vojne in jih kasneje odpeljali v Italijo. Te ladje so še vedno plule pod italijansko zastavo in z italijanskimi posadkami. V italijanskih pristaniščih smo našli večje število takšnih ladij, menili pa smo, da jih je še več. Med njimi so bile tudi večje ladje, kakor »Kumanovo« in »Ljubljana«, dalje vse ladje Bokeljske plovbe in druge. Osnovna naloga je bila, kako vse te ladje prevzeti in legalizirati njihov status. Boj za rešitev tega navidez lahkega vprašanja je bil težek in z mednarodnega pravnega gledišča dokaj zamotan.

Italijani so se trdovratno zoperstavljali, da bi nam te ladje vrnili, pri čemer so se obklicevali na določbe, po katerih vsi plovni objekti, ki so se ob sklenitvi premirja znašli pod italijansko zastavo, ostanejo pod njo še naprej. Kraljevji oficirji so jih hoteli vrniti kraljevji vladi. Naš položaj ni bil niti najmanj lahek.

**NAJPREJ PRESKRBA IN POPRAVILO
»BAKRA«**

Sklenili smo, da bomo v času, dokler ne bodo vsa vprašanja rešena, za prvi transport na Via uporabili »Bakar«. Toda ta ladja je bila v zelo slabem stanju in nesposobna za plovbo, dokler je ne bi po-

PRVA
PARTIZANSKA
MISIJA

13

pravili. Stroji niso bili v redu, primanjkovalo je premoga, kotli so puščali. O tem smo obvestili naša oficirja za zvezo in odločili, da skupaj stopimo do oficirja pristaniške komande, ki se je ukvarjal s temi problemi. Ta oficir je bil splošno znan po imenu NOIC (kratica za Naval Officer of Charge oziroma — zadolžen pomorski oficir). Pri njem smo našli na zelo neprijeten sprejem. Takoj ko je slišal za cilj naše misije, je pričel žolčno razpravljati s Huotom. Diskutirala sta v angleščini, zato nisem nič razumel.

Po Huotovih beležkah je razgovor tekkel tako nekako: »Kdo so pravzaprav ti ljudje, dva dni bomo morali sprejeti 200 ton hrane, ki nam jo pošilja admiral Power, s

neki potkovnik razgovorske kraljeve vojske (potkovnik Radović — op. pis.), ki se je zanimal zanje. Rekel je, da so ti enostavno ukradli ladjo, ki pripada jugoslovanski vladi. To je resnično umazana banda beračev...« Huot mu je skušal pojasniti, kdo smo, kaj pomeni naša borba... NOIC ga je prekinil z besedami: »V ostalem mene ne zanima balkanska politika. Toda zato bi hotel vedeti, kako dolgo bo njihova ladja še privezana za edini prosti pomol za lahki promet. Storitve, prosim, da se čimprej poberejo od tod.«

»Bakar« je treba popraviti,« je rekel Huot. »Potrebuje premog, vodo, hrano. Čez dva dni bomo morali sprejeti 200 ton hrane, ki nam jo pošilja admiral Power, s

čim nam lahko pomagate?«

»Z ničemer,« je arogantno odvrnil NOIC. »Najbližji dok je v Tarantu, toda tudi ta je rezerviran za več mesec vnaprej. Kar zadeva premog, ga izdajam jaz osebno, toda za vas ga ni.«

Huot mi je na kratko prevedel vsebino razgovora. Položaj je postal kritičen. Bilo je očito, da je bila tudi ta vmesna izdajaska vlada. Zadnje upanje je bil admiral Power. Sklenili smo, da ga takoj pokličemo. To je bilo riskirano, ker je pomenilo zadnjo karto ali kakor je rekel Huot: »Klicati boga po sporu z duhovnom.« Toda drugača izhoda ni bilo. S težavo nam je NOIC dovolil, da pokličemo Powerja iz njegove pisarne. Zvezo smo dobili takoj. Power je bil dobre volje, in ko mu je Huot obrazložil zadevo, je zahteval, da pride NOIC osebno k telefonu. Kaj mu je rekel, nisem slišal, toda po razgovoru se je oficir vsaj navidezno spremenil, nam dal bone za 400 ton premoga in navodila za oficirje, ki so bili zadolženi, za preskrbo in popravilo ladij. Njegovega prijateljstva si nisimo nikoli pridobili. Dokler ni na njegovo mesto prišel Norman Dyals, nam je ta oficir (njegovega imena ne vem) povzročal težave kjerkoli je mogel.

Potem so se stvari hitro razpletale. V pomorski intendaturi so nam dali vse, kar smo potrebovali: premog, mazivo, hrano itd. Dovolj je bilo podpisati potrdilo. Toda prav tu je prišlo do novega problema: kdo naj podpisuje potrdilo ob sprejemu materiala? Sam sem bil pripravljen podpisati, toda pristojni oficir je okleval, aji se naj zadovolji z mojim podpisom ali ne. Huot ni imel nikakršnega pooblastila.

O KULTURNI USTANOV KI JE KOMUNALNO PODJETJE

ALI O PROBLEMIH KINOPODJETJA, KI NISO KOMUNALNI

NE DA BI HOTELI ZMANJSEVATI POMEN KOMUNALNIH PODJETIJ, IMAMO Vendarle pomisleke glede vprašanja, ali moremo tudi kulturno ustanovo uvrščati pod to oznako. »CESTE IN KANALIZACIJA« NA PRIMER SO NEKAJ DRUGEGA KOT KINOPODJETJE, KI NAJBRIŽ NIMA NIKAKRŠNE ZVEZE S PROMETNIMI KOMUNIKACIJAMI. ČE PA JE ŽE KINOPODJETJE KULTURNA USTANOVA, JE ODVISNO IZKLUČNO OD TEGA, ALI PRIZNAVAMO FILMU KULTURNO POSLANSTVO IN KULTURNO VLOGO ALI NE. KER DOSLEJ V TEM POGLEDU NI SPORNIH STALIŠČ, JE KOMUNALNI STATUS USTANOVE PRAVZAPRAV SMEŠEN IN V NAJBOLJŠEM PRIMERU V NASPROTJU Z OSNOVNIMI TEŽNJAMI, KI NAJ BI JIH S FILMSKO KULTURO DOSEGLI. KAJTI...

Status komunalnega podjetja pomeni v prvi vrsti gospodarsko dejavnost, ekonomiko in finance, pomeni komercializem, ki je toliko bolj logičen in naraven, kolikor bolj imamo opraviti z materialno proizvodnjo in toliko manj umesten, da ne rečemo škodljiv, kolikor bolj naj giblje in usmerja duhovne proizvode in ob njih oblikuje sodobnega človeka.

Ekonomski načela za kulturo ne morejo veljati, čeprav je povsem jasno in znano, da moremo danes govoriti tudi o ekonomiki kulture. Če to ugotovitev konkretiziramo, nam preprosta matematična operacija pokaže rezultat, po katerem ima recimo kinopodjetje neprimerno večje koristi od predvajanja komercialnega kakor kakšnega drugačnega filma. Čeprav ima to dejstvo svojo utemeljitev vsakakor v mentaliteti sodobnega kinobiskovalca, je po drugi strani podjetje, v položaju, v kakršnem je, prisljivo največkrat ubirati prav to linijo najmanjšega odpora. Da bi namreč v ekonomskem smislu izpolnilo obveznosti, ki jih imajo vsa komunalna podjetja, mora iskati vire sredstev pač tam, kjer so — v žepu nezahtevnege in »lahkega potrošnika«. Tako stojimo dejansko pred enim izmed velikih absurdov: kritiziramo filmski repertoar in zahtevamo kvalitetnejše filme, ki bi bolj ustrezali času in družbi, kakršna gradimo, hkrati pa uganjamo komercializem, ki vsakršne zahteve izključuje. Kako daleč gre tovrstna ekonomika, najbolj nazorno kaže podatek, da ostane kinopodjetju od prodane vstopnice le 6 odstotkov čistega dohodka.

NAJVEČJI PRISPEVEK V DRŽAVI IN DAVEK NA SMETI

Celjsko kinopodjetje sodi po besedah direktorja Martina Godlerja med izjemna podjetja ne samo v Sloveniji, marveč v državi. Desetodstotni prometni davek, ki ga plačuje od vstop-

nice, mu je »priborile« celo zmagovalno zastavo. Medtem ko je polovica davka namenjena občinskemu proračunu, so z drugo polovico — vsaj do nedavna — podpirali športna društva (namesto vsaj kulturo, kar je bila najbrž administrativna pomota?). Da bi bile dajatve še večje, je treba odšteti tudi pavšal v višini približno dveh milijonov dinarjev letno, 20 odstotkov davka od reklamnih diapozitivov, najemnine v znesku milijon 500 tisoč dinarjev za dvorane, ki jih podjetje vzdržuje samo, in na koncu davek na smeti, ne glede na to, ali smeti so ali pa jih ni!

Za primerjavo velja navesti, da je drugod po naši republiki (in državi) prometni davek na vstopnice za polovico nižji, ali pa so občine kinopodjetja povsem razbremenile dajatve (kot na Hrvaškem) ter jim tako omogočile ne samo solidnejši obstoj, ampak tudi pogoje za kvalitetnejšo dejavnost.

Takšen materialni odnos celjske občine do kinopodjetja in narobe bi bil razumljiv, če bi lahko dejavnost kinopodjetja vrednotili kot kakršnokoli drugo obrtno dejavnost, ki je podvržena določilom o komunalnosti. Toda v tem primeru, kot že ugotovljeno, ni z drugimi dejavnostmi nobene primerjave. Kinopodjetje opravlja pač s tem, da posreduje filme, določeno kulturno poslanstvo, kar pomeni, da tako ali drugače posredno tudi vzgaja ljudi, če pa je to res, ne more biti popolnoma vseeno, kako in s čim! Čeprav rešitve v tem smislu ni iskati le v tistih 10 odstotkih prometnega davka, vendarle ni mogoče mimo dejstva, da bi v primeru, če bi ga znižali vsaj na 5 odstotkov (ali pa ga torej po zgledu drugih občin opustili), prispevali h kvalitetnejšemu filmskemu repertoarju. S sedmimi oziroma z osmimi milijoni dinarjev, kolikor je ta davek znašal lani oziroma bo znašal letos, bi lahko na-

bavili najmanj deset kvalitetnih filmov letno — namesto prav toliko slabih, lahko pa bi tudi podaljšali termine tistih, čeprav redkih filmskih stvaritev, ki jih sicer v takih okoliščinah ne kaže predvajati dalj časa zaradi nerentabilnosti. In končno: urediti bi bilo mogoče tudi vprašanje osebnih dohodkov zaposlenih, ki so najnižji med komunalnimi podjetji.

NJIHOVO VELIČANSTVO DISTRIBUCIJE

Problematika celjskega kinopodjetja seveda ni zapopadena samo v tem, kar smo navedli. To je pravzaprav le prva plat medalje. Na njeni drugi strani »blesči« v enako svetlem »sijaju« tisto, čemur se imamo zahvaliti, da lahko na naših filmskih platnih gledamo to, kar pač gledamo in da največkrat vidimo tudi tisto, kar bi bilo navsezadnje koristneje, da ne bi videli: distribucije! To so pravzaprav avtonomna podjetja, ki živijo od trgovanja s filmi. In ne samo to: njihovo trgovanje je mnogokrat podobno igri, ki jo v današnjem času ohranjajo le še najrazličnejši »luna parki« v obliki »mačke v zaklu«. Da ne bi stvari »abstraktizirali«, navajamo nekaj konkretnih ugotovitev z zadnje seje programskega sveta kinopodjetja:

● Distribucije nabavljajo iz leta v leto vse slabše filme, povečini zmake komercialnega značaja, čeprav je znano, da proizvaja svetovna filmska industrija tudi zelo veliko kvalitetnih filmov.

● Filmi še vedno niso podnaslovljeni v (slovenski — op. pis.) slovenščini, tisti pa, ki naj bi bili, delajo našemu jeziku sramoto in vtis norčevanja ali omalovaževanja slovenskega naroda in njegove kulture.

● Mnogo je filmov, ki so tehnično pomanjkljivi, ki pa jih distribucije, ne da bi se bale poslovne nemorale, prodajajo po istih cenah kakor v tem pogledu normalne filme.

● Distribucije ne čutijo nikakršne dolžnosti, da bi filme opremile tudi z ustrezno reklamo (ki pa jo je kljub temu, da je ni, treba plačati!).

● Distribucije sklepajo s kinopodjetjem pogodbe za filme, za katere niti ne vedo, ali jih bodo sploh lahko dobavile; če jih ne morejo dobaviti, očitno ni važno, saj lahko namesto pogodbenega filma pošljejo pač kakšen drug film — zanje pogodba vendar nima nobenega pomena! In če recimo pri repriznih filmih manjkajo posamezne scene, glava ali konec filma — kaj morejo za to distribucije! One te-

NOCOJ BO UMRLO MESTO je eden izmed redkih dobrih filmov, četudi ne nosi vsemogocene etikete AMEP-SKI. Film, iz katerega je gornji prizor, so namreč posneli Poljaki, videli pa ga bomo, če nas seveda ne bo preveč »motilo« poreklo, tudi v Celju. Prikazuje beg treh internirancev iz transporta blizu Dresdena ter dogodke, ki so 13. februarja 1945 spremenili to mesto v ruševine...

ga vendar niso pojedle! In tako dalje.

Važno pri vsem tem je predvsem to, da kinopodjetje odšteje določen odstotek denarja za vsak film, če pa ga gledalci recimo ne morejo gledati, naj iščejo zadoščenje pri bogovih! Torej: poslovna morala zares v višavah!

Davek na takšno brezvestnost pa je seveda tudi visok, saj znaša kar od 30 do 35 odstotkov od vstopnice, ne upoštevajoč pri tem še 20 odstotkov za zaščito domačega filma, ki sicer ne gre v žep distribucije, pa zato v nekem smiselnem nesmislu podpira življenje domačih filmskih ustvarjalcev.

ZAŠČITNI SISTEM

Zanimivo je zlasti, da ta »zaščita« štiti pravzaprav vse filme, torej ne samo domače, in kar je še zanimiveje, »ščiti« celo ponavljanje filmov. Po tej »zaščitni« logiki je podjetje dolžno predvajati 15 odstotkov domačih filmov glede na vse predvajane filme, v nasprotnem primeru plača kazen (celjsko kinopodjetje je ob neki priložnosti plačalo pol milijona, kar je v primerjavi z nekaterimi drugimi podjetji še malo).

Seveda je taka »zaščitna« politika lahko normalna kvečjemu tam, kjer odstotek obvezno predvajanih domačih filmov glede na vse predvajane filme ni večji od domače proizvodnje. Toda v Celju so lani predvajali 319 filmov, od tega 49 domačih, kar pomeni, da je bilo vsaj 39, če ne več, ponovitev! Ob tem se poraja vprašanje: koga je sploh mogoče prisiliti, da bo dvakrat gledal kakršnokoli in še celo kvalitetno dvomljiv film, in ali je umestna kazen, ki jo naj podjetje plača za prazno dvorano? Človekova zaščita pred dolgočasjem je včasih pač menda močnejša od zaščite filmov!

Ne da bi se branili dobrih domačih filmov (tisti, ki so bili resnično dobri, so bili tudi dobro obiskani), je vendarle pozitivno, da bo, kaže, dosedanja »zaščitni« sistem, ki je imel svojo zaščito tudi v Uradnem listu, doživel spremembe. Tako bodo kinopodjetja vsaj malce razbremenjena s tihom pred »eksemplarnim kaznovanjem«, katerega namen v bistvu ne pomeni nič drugega kot materialno podporo dostikrat zelo sumljivim filmskim težnjam. (Kvalitete konec koncev ni treba prav nič štiti!).

Nakazani problemi seveda še ne pomenijo rešitev problematike. Res pa je, da je prav v njih iskati poglobilne vzroke tudi za filmski repertoar, ki je pogosto predmet kritičnih pripomb in razprav. In ne neupravičeno, saj je film navsezadnje najširša kulturna produkcija, ki ima sprito tega pri takšnem ali drugačnem oblikovanju ljudi takšno ali drugačno družbeno vlogo. Prav zato se zdi toliko bolj nevarno podrežati te smotre navadnemu matematičnemu seštevanju in delati iz kinopodjetja komercialno ustanovo.

DRAGO HRIBAR

S TUBERKULOZO NI PREMIRJA

- V SLOVENIJI VSAKO LETO NAD 3000 NOVIH TBC BOLNIKOV MANJŠA UMRLJIVOST, TODA NE ZARADI USPEHOV BORBE PROTI TBC
- OD KOD TOLIKO NOVIH BOLNIKOV?

Vsi novi bolniki so v glavnem tiste osebe, ki so okužene z bacili tuberkuloze večinoma že od mladih let. Kako visoko je to število, nam pove tako imenovani prekužni indeks, to je odstotek oseb določene starosti, pri katerih smo s pomočjo tuberkulinskega poskusa ugotovili, da so že okuženi s tuberkuloznimi bacili.

Tako so ugotovili, da znaša prekužni indeks pri naši šolski mladini v 14. letu starosti preko 40 %, v 18. letu pa skoro 60 %. To se pravi, da se do 14. leta starosti pri nas okuži s tuberkulozo že 40 % mladine. Vsaka okužitev ne pomeni že obolenja, a ob vsaki zmanjšani odpornosti telesa prihajajo novi bolniki ravno iz teh vrst. Največje uspehe v borbi proti tuberkulozi so dosegli Holanci in Danci, kar dokazuje tuberkulinski indeks pri njihovi mladini v 14. letu starosti, ki znaša samo 3 do 4 %. Kakšna velika razlika med našim in njihovim indeksom! In vendar Holanci in Danci ne mislijo, da je borba s tuberkulozo končana. To zahrbtno bolezen hočejo v svojih deželah do kraja izkoreniniti.

Pri nas smo še daleč od tega, dasi se borimo proti tuberkulozi že dobrih 30 let, čeprav razpolagamo z istimi sredstvi kakor dežele, kjer imajo dobre uspehe.

Če je zdravstvena služba storila vse, kar more, če je organizirala goste mreže protituberkuloznih dispanzerjev, če ima zadostno število postelj za bolnike in uspešna zdravila, se število obolelih kljub temu ne zmanjša, tedaj mora biti nekje vzrok.

Gotovo je, da so zdravstveni delavci

v protituberkulozni službi prezgodaj optimistično presojali dejansko stanje. Eden od glavnih vzrokov je le velika brezbriznost, ki je nastala med ljudmi, posebno med bolniki, odkar tuberkuloza ni več pogosta smrtna bolezen. Glavno breme protituberkulozne borbe je prepuščeno zdravstveni službi — protituberkuloznim ustanovam.

Predvojno društvo, imenovano protituberkulozna liga, je štelu med svojimi člani prebivalstvo vseh stanov, vodili pa so ga nezdravniki. Ta društva so širila med ljudmi načela, kako je treba zatirati tuberkulozo, in vzpodbujala zanimanje in skrb za zdravljenje ljudi.

Eno glavnih načel tega boja je bilo poučevanje ljudi, da je tuberkuloza nalezljiva bolezen. Na žalost to dejstvo danes napol pozabljamo, saj včasih še bolniki ne vedo, ali pa nočejo razumeti, da imajo nalezljivo bolezen.

Ker je to spoznanje pozabljeno ali vsaj zanemarjeno, ne moremo pripraviti bolnikov, da bi se resno in dosledno zdravili in da bi ostali v bolnišnici, posebno dokler izločajo bacile. Splošna zdravstvena vzgoja je pomanjkljiva. Ljudje pijejo in kašljajo — vseprek, seveda bolniki prav tako, posebno oni, ki se nočejo zdraviti in raje posedajo po lokalih.

Približno ena tretjina bolnikov zapuša bolnišnice prezgodaj in na ta način pomaga okuževati prebivalstvo ter s tem povzročati nova obolenja.

Zdravstveni delavci sicer stalno poučujejo in opozarjajo prizadete, kako se morajo ravnati, da bodo

ozdraveli, zdrave pa, kako naj se izogibajo okuženju, toda to je premalo.

Za problem tuberkuloze — nalezljive bolezni — bi se moralo zanimati vse ljudstvo. Javnost ne bi smela samo pasivno sprejemati opozorila zdravstvene službe o nalezljivi tuberkulozi, temveč bi morala aktivno sodelovati pri zatiranju te bolezni.

V prvi vrsti je dolžnost vseh tuberkuloznih bolnikov, da se zdravijo dosledno toliko časa, dokler niso popolnoma zdravi, da ne ogrožajo več svoje okolice z infekcijo. Bolniki bi se morali z vsemi silami potruditi, da se pozdravijo, v nasprotnem primeru pa je pravica in dolžnost ljudi iz bolnikove okolice, da ga na to toliko časa opozarjajo, dokler ne uboga. Ob ovirah in težavah, zaradi katerih bolnik ne more začeti ali nadaljevati zdravljenja, je dolžnost njegove okolice in družbe, da mu pomaga.

Pred vojno so opravljale te naloge protituberkulozne lige; danes takih lig sicer ni več, zato pa imamo pri organizaciji RK posebno sekcijo, ki vodi organizirano borbo proti tuberkulozi.

Vsi morajo vedeti, da je tuberkuloza nalezljiva in zelo razširjena in da je treba preprečevati okuževanje prebivalstva s tem, da izoliramo in ozdravimo bolnike. Splošna higienska pravila morajo biti znana vsem, posebno pa tuberkuloznim osebam. Le tako bomo znižali število novih bolnikov. Protituberkulozne ustanove pa bodo še naprej morale odkrivati tubere, zaščititi neokužene z besežiranjem in zdraviti bolnike.

Uspeli bomo samo tedaj, če bo pri zatiranju tuberkuloze z delom protituberkuloznih ustanov tesno povezana vse prebivalstvo.

Šef dispanzerja dr. Hribarček

PROBLEM V ŽARIŠČU VSAK MESEC POMENEK

V Podčetrtku so se pri KO SZDL temeljito zavzeli za družbeno skrivnost žensk. Pred kratkim so se na sestanku zmenili, da bodo uvedli mesečne pomenke o vprašanjih, ki še posebej zanimajo občanke. Prvega pomenka pred dnevi se je udeležilo preko 80 občank iz Podčetrtka in okolice, kjer so si izbrali tudi poseben krog ljudi, ki bo usmerjal družbeno aktivnost žensk v Podčetrtku in okolici. Na čelu skupine je tovarišica Pustiškova iz Slak, ki bo vodila komisijo pri krajevnem odboru SZDL. Tokrat so izvolili še tovarišici Pustiškovo in Pavlinovo ter tovariša Jerneja Stusa za delegate na občinski konferenci za družbeno aktivnost žensk, ki bo v šmarnski občini konec aprila. Ob predvidenih mesečnih pomenkih nameravajo razpravljati o družinski vzgoji, o varstvu otrok, o problemih šole, o sodelovanju s šolskimi kuhinjami in podobnem, kar bodo poglobili s posebnimi predavanji in filmi.

r. s.

NAJVEČ PREKRŠKOV — VINJENI LJUDJE

Intervju s predsednikom okrajnega senata za prekrške

Pred dnevi je bilo v Celju posvetovanje sodnikov za prekrške iz vsega okraja. Analizirali so prekrške v letu 1963 ter jih primerjali s prekrški v letu 1962. Predsednika okrajnega senata za prekrške RADA NOVINO smo zaprosili za kratek razgovor:

»V letu 1962 so obravnavali sodniki za prekrške 13.172 prekrškov, lansko leto pa 11.324. Torej le majhen padec pri primerih, ki so jih obravnavali sodniki za prekrške. Slika pa se spremeni, če upoštevamo še mandatne kazni (prekršek, katerega uslužbenec takoj oceni in tudi takoj pobere kazen). V letu 1962 je potemtakem bilo 17.061, v letu 1963 pa 28.046 prekrškov.

Če pa pregledamo vplačane kazni, dobimo takole sliko: v letu 1962 25.878.918 dinarjev, v letu 1963 pa kar 43.055.497 dinarjev. Tak porast vsote, vplačane na račun kazni, je zaradi tega, ker smo poostriili kaznovalno politiko, da bi s tem zmanjšali število kazni. Pripominjam pa, da bi morale sodelovati pri preventivni dejavnosti vse družbene organizacije in tudi gospodarska zbornica, ki bi morala vplivati na gostince, da ne bi točili nikolihihih pijač vinjenim gostom.

MARIO DEL MONACO IN MARIO LANZA

JUGOSLOVANA

Da, pravilno ste prebrali. Jugoslovana sta, doma iz Pule. In oba sta zaposlena v ladjedelnici »Uljanik«.

Seveda to nista slavna pevača, pač pa njuna soimenjaka, ki sta zaradi svojih slavnih imen že marsikaj doživela.

Mariu del Monaco je bilo nekoč na delu slabo. Nezavestnega so ga odpeljali v bolnico. Ko je prišel k sebi, ga je zdravnik vprašal, kako mu je ime. Moral mu ga je nekajkrat ponoviti in končno ga je zdravnik še vprašal, če

zna peti. Ko mu je odgovoril, da nima posluha, so ga odpeljali v umobolnico, od koder sta ga rešila šele žena in sin.

Nekoč je bil Mario del Monaco na sodišču kot prič. Prva priča je bil Mario Lanza. Ko je ta prišel iz sodne dvorane, so poklicali še njega. Sodnik je bil presenečen: ni mogel verjeti, da na eni razpravi pričata dva največja tenorja današnjega časa. Pa se je vseeno znašel in dejal, da bi bilo dobro preimenovali sodišče v gledališče...

Tudi drugemu Puljanu s slavnim imenom, Mariu Lanzi, se je zaradi slavnega imena že marsikaj pripetilo. Ko je hotel pred leti oditi v Italijo, je imel mnogo težav, predno je dobil vizo, ker so se na konzulatu čudili, zakaj išče Mario Lanza vizo za Italijo. Ko je končno prišel v Italijo, ga je pričakal trop novinarjev in fotoreporterjev, ki so ga slikali z vseh mogočih strani. Precej truda je potreboval, da jim je pojasnil, da je le soimenjak velikega tenorja.

PRVA JUGOSLOVANSKA »KOBALT BOMBA«

V titogradski bolnišnici bodo kmalu montirali prvo, doma izdelano »kobalt-bombo«, ki s terapijo globinskega žarčenja pomaga pri zdravljenju raka.

V proizvodnji le-te sta sodelovala Elektronska industrija iz Niša in nuklearni inštitut »Boris Kidrič« v Vinči. Niško podjetje je izdelalo vse dele »bombe«, a sodelavci inštituta so pripravili izvor žarčenja: radioaktivni kobalt 60.

Po mišljenju strokovnjakov domača »kobalt-bomba« v ničemer ne zaostaja za podobnimi inozemskimi instrumenti.

LEVINJA ELZA

V Starem Egiptu so v svetih mestih levi veljali kot »božanske« živali, ki so jim izkazovali posebno čast, jih hranili z izbranimi jedili, jih mazali z dragocenim oljem itd.

V našem času je takšnih primerov zelo malo. Zato je toliko bolj zanimiv primer levinje Elze, ki sta jo vzgojila zakonca Adamson. Njihovo prijateljstvo je trdno in Elza jima je nenavadno zvesta. Z njima hodi celo na lov na druge živali, ne da bi jo pri tem premočila skušnjava. Toda za to sta morala zakonca Adamson žrtvovati veliko časa, ljubezni in potrpežljivosti.

ZA DOBRE OČI IN SPOMIN

Naši bralci, zlasti tisti, ki jim je film pri srcu, poznajo celo plejado filmskih zvezd in zvezdnikov. Nismo se zarotili zoper to »kategorijo«, vendar dvomimo, če res poznajo vse ljubljence s celuloidnega traku tako dobro kot se zdi.

Danes in še v naslednjih dveh številkah bomo objavili slike na tej strani in na istem mestu. Kdor bi uganil, kdo je na vseh treh slikah in nam po izidu 16. številke tednika poslal sporočilo z vsemi tremi odgovori, bo lahko izžreban za izlet v neznanost, ki bo v maju prirejen za izžrebane naročnike našega lista.

TOKRAT TOREJ PRVA FOTOGRAFIJA!

AMERIŠKI INDIJANCI DANES

SLIKARSKI FENOMEN

SENAKA SENANAYAKE

ki ga vidimo na sliki, je 11 let star slikar s Ceylona. S svojim slikarstvom je vzbudil izredno zanimanje občinstva in priznanje kritike kjerkoli je razstavljal. Razstavljal pa je v Evropi, v Angliji in ZDA. Deček Senaka izhaja iz umetniške družine (kar navsezadnje kažejo tudi slike) in dru-

žine politikov. Njegov stari stric je bil prvi minister Ceylona. Senaka je prvokrat razstavljal s sedmimi leti v Colombu.

Indijanci, rdečkozi junaki deških iger, polnagi bojevniki iz filmov o Divjem Zapadu, že dolgo niso več tisto kar so bili, kakor si jih v bujni domišljiji predstavljamo. Če jih srečamo v vrvežu ameriških velemest, jih največkrat ne ločimo od drugih ljudi. So to poslovni ljudje, mnogi celo zelo visoko v ameriški družbeni lestevici. Zagoreli obrazi bi nam kvečjemu vzbudili zavist, češ, blagor jim, še včeraj so letovali na sončni Floridi...

Na ameriškem jugovzhodu živi pet velikih plemen, ki so združena v »Zvezi petih narodov«: Kriki, Čakasouji, Čeroki, Čkotui in Seminoli. Ta plemena so se obdržala v svoji domovini, se prilagodila novemu času in ne izumirajo, nasprotno, njih število raste. Postali so živinorejci, poljedelci in le malo je manjkalo, da bi ameriški kongres pred desetletji ustanovil indijansko državo in jo vključil v ameriško zvezo. Toda namesto tega je nastala država Oklahoma.

Industrijska revolucija, napredek proizvodnih sil, predvsem pa moderno življenje, vse to je Indijance pritegnilo tudi v mesta in danes jih naj-

dete povsod, na položajih in v vseh poklicih. Vendar se Indijanci kljub civilizaciji, ki je združila plemenske in rodbinske vezi povsod drugje, čvrsto držijo v svojih plemenskih skupnostih. To jih ohranja kot raso in kot narode.

Na naši sliki vidimo plemenski svet Navahosov, ki ga volijo na demokratičen način. Navahosi na primer ne poznajo več poglavarjev, po dvorani, v kateri zasedajo, pa vidimo, da so dosegli sodobno civilizacijsko stopnjo in vendar ostali enotni.

TRINAJST JIH BO

Na eni svojih mnogih turnej je prišel znameniti skladatelj in pianist Liszt v zakotno mesto. Tam so se njegovi občudovalci brž zbrali in mu priredili slavnostno pojedino. Ko so že sedeli za mizo, so opazili, da jih je trinajst in so bili zato vsi preplašeni.

»Pomirite se,« jih je potolažil Liszt. »Vse je v najlepšem redu. Vožnja v kočiji je dolgo trajala, zato sem lačen kot volk in bom jedel za dva: torej nas bo štrinajst.«

Izposojena roka

zaradi notranjih krvavitev umiral neki delavec. Dr. R. Elizade, ki se do tedaj sploh ni ukvarjal s presajanjem, a je bil odlični kirurg, se je odločil: od družine umirajočega delavca je izposloval dovoljenje. Nekaj minut po smrti so umrlemu odrezali desno roko, jo ovili v sterilno gazo in jo obloženo z ledom prepeljali na kliniko. Operacija je trajala vso noč. Deset ur kasneje je imel mornar Luna novo roko. Po končani operaciji je dr. Gilbert takoj klical Boston po dr. R. Wilsona, svetovno znanega strokovnjaka za presajanje. Dr. Wilson je priletel na posebnem letalu v Ekvador in ukrenil vse potrebno, da so presajeno roko ohranili.

IZPOLNJENA ZELJA

Režiser Erich von Stroheim je bil prepašt. Nekoč ga je novinar vprašal, če se mu je v življenju uresničila kakšna velika želja iz mladih let.

»Da, ena,« je odvrnil. »Kadar me je mama lasala, sem si vedno želel, da bi mi lasje izpadli.«

»Zares ne vem, zakaj se vedno tepeta!«

NI DOKAZANO

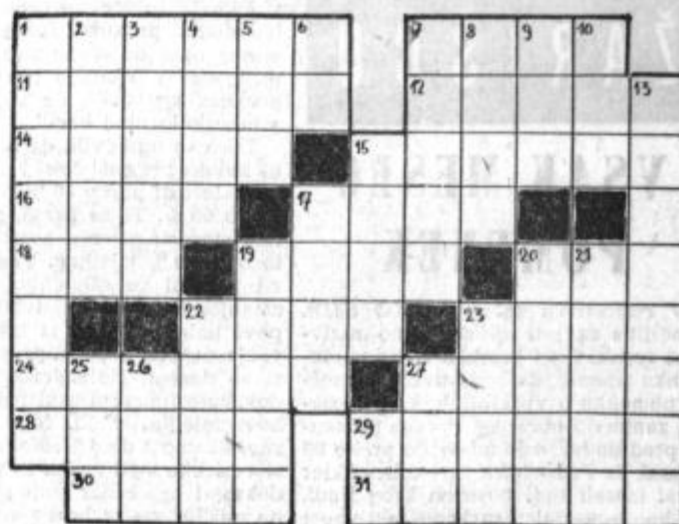
Schopenhauerju je rekel neki meščan o svojem psu: »Vi, ki ste ilozoi, mi boste gotovo potrdili, da sicer ne zna govoriti, a je nemara prav tako razumen kakor jaz...«

»Seveda vam verjamem, toda s tem njegova bistroumnost še ni dokazana.«

OD DOBREGA VELIKO

Ko je neki novinar vprašal basista Šaljapina, kakšne vloge najraje poje, mu je odvrnil: »V dobrih operah velike, v slabih pa male.«

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Spremistvo na poti, 7. pesnik, 11. del okna, 12. koplja, 14. vrsta prazivanja, 15. stranka, odjemalec, 16. majhen del obraza, 17. lepljo, 18. dva — špansko, 19. sorodnik, 20. oblika pomožnega glagola, 22. telegrafska agencija v SZ, 23. ime ameriškega pevača Cosrobya, 24. mrčes, 25. množstvo strelov, 28. največji grški otok, 29. avstrijska dežela — govorna raba, 30. jadranski otok, 31. vrsta polja.

NAVPIČNO: 1. advokat — spačena raba, 2. italijansko moško ime, 3. moško ime, 4. mesto — v stari Grčiji, 5. grška črka, 6. zadnja in prva črka, 7. športni časopis, 8. sovražstvo, 9. figura pri četvorci (plesu), 10. ime hrvaškega pisatelja Ujevića, 11. avstrijski smučar — prvo mesto v Innsbrucku, 15. del žitne rastline, 17. ognjeni ... ali ... pri Savici, 19. mestece v istoimenskem kvarnerskem zalivu, 20. geološki pojav v krških jamah z vodo, 21. klade za sekanje drv, 22. sorodnica, 23. italijanska luka na Jadranski obali, 25. kratica za hrvaško republiko pred sprejemom nove ustave, 26. kratica za gospodarsko integracijo vzhodnoevropskih držav, 27. odžagan kos debila, hlod, 29. avtomobilska oznaka za Trst. K. Z.

(Prevod J. M.)